EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 9.4.2025
COM(2025) 160 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

Voorstel voor een besluit van de Raad

betreffende de ondertekening, namens de Unie, en de voorlopige toepassing van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondstaat aan programma's van de Unie

OVEREENKOMST
TUSSEN DE EUROPESE UNIE
EN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE, ENERZIJDS,
EN DE ZWITSERSE BONDSSTAAT, ANDERZIJDS,
OVER DE DEELNAME VAN DE ZWITSERSE BONDSSTAAT
AAN PROGRAMMA'S VAN DE UNIE

De Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (hierna gezamenlijk de “Unie” genoemd),

enerzijds, en

de Zwitserse Bondsstaat (hierna “Zwitserland” genoemd),

anderzijds,

hierna gezamenlijk de “overeenkomstsluitende partijen” genoemd,

OPNIEUW BEVESTIGEND dat zij hoge prioriteit toekennen aan de bijzondere betrekkingen tussen de Unie, haar lidstaten en Zwitserland, op basis van hun nabijheid, gedeelde waarden en Europese identiteit;

VOORTBOUWEND OP de gemeenschappelijke doelstellingen en de sterke band tussen de overeenkomstsluitende partijen die voortvloeien uit de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Zwitserse Bondsstaat op gebied van de beheerste themonucleaire kernversmelting en de plasmafysica van 1978[1], de Kaderovereenkomst voor wetenschappelijke en technische samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en het Zwitsers Eedgenootschap van 1986[2], de Overeenkomsten van 2007 in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Zwitserse Bondsstaat inzake de toepassing van de ITER-overeenkomst[3], de Overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten van de Internationale ITER-Organisatie voor fusie-energie voor de gezamenlijke uitvoering van het ITER-project[4], de Overeenkomst inzake de bredere aanpak[5] op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat en inzake het lidmaatschap van Zwitserland van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie[6], en de Overeenkomst voor wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Zwitserse Bondsstaat teneinde de Zwitserse Bondsstaat te associëren met Horizon 2020 — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie en het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie ter aanvulling van Horizon 2020, en teneinde een regeling uit te werken voor de deelname van Zwitserland aan de door Fusion for Energy uitgevoerde ITER-activiteiten[7] van 2014;

---

1 PB EU L 242 van 4.9.1978, blz. 2.

2 PB EU L 313 van 22.11.1985, blz. 6,
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1985/507/oj.

3 De Overeenkomst tot oprichting van de Internationale ITER-Organisatie voor fusie-energie voor de gezamenlijke uitvoering van het ITER-project van 2006 (PB EU L 20 van 24.1.2008, blz. 17).

4 De “Overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten voor ITER” van 2006 (PB EU L 358 van 16.12.2006, blz. 82,
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2006/943(2)/oj).

5 De Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de regering van Japan voor de gezamenlijke uitvoering van de bredereaanpakactiviteiten op het gebied van onderzoek inzake fusie-energie van 2007 (PB EU L 246 van 21.9.2007, blz. 34).

6 Besluit van de Commissie van 22 november 2007 betreffende de sluiting van Overeenkomsten in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) en de Zwitserse Bondsstaat (Zwitserland) inzake de toepassing van de ITER-Overeenkomst, de Overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten voor ITER en de Overeenkomst inzake de bredere aanpak op het grondgebied van Zwitserland en inzake het lidmaatschap van Zwitserland van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie (PB EU L 20 van 24.1.2008, blz. 11).

7 PB EU L 370 van 30.12.2014, blz. 3.

OVERWEGENDE dat de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) de "ITER-overeenkomst", de overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten voor ITER en de overeenkomst inzake de bredere aanpak heeft gesloten;

GEZIEN Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad[1] tot oprichting van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie van gunsten daaraan;

MET ERKENNING VAN de gemeenschappelijke wens van de overeenkomstsluitende partijen om hun betrekkingen en samenwerking op het gebied van aan ITER gerelateerde activiteiten verder te ontwikkelen, te versterken, te stimuleren en uit te breiden, op basis van gelijkheid, wederkerigheid en een algemeen evenwicht tussen voordelen, rechten en plichten;

GEZIEN de inspanningen van de Unie om het voortouw te nemen door de krachten te bundelen met haar internationale partners om mondiale uitdagingen aan te pakken in overeenstemming met het actieplan voor mens, planeet en welvaart van de Verenigde Naties, getiteld "Onze wereld transformeren: Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling";

GELEID DOOR DE WENS een langdurige overeenkomst te sluiten over de deelname van Zwitserland aan programma's van de Unie en te voorzien in de rechtsgrondslag voor die samenwerking;

GEZIEN de gedeelde doelstelling van de overeenkomstsluitende partijen om hun langdurige en succesvolle samenwerking te consolideren en te verdiepen, met name op het gebied van onderzoek en innovatie, ruimtevaart, kernfusie en kernsplijting, en onderwijs, opleiding, jeugdzaken, sport en cultuur, alsook op andere gebieden van gemeenschappelijk belang, zoals de digitale transformatie en actie op het gebied van gezondheid, zodat Zwitserland in de toekomst systematischer kan deelnemen aan programma's van de Unie;

---

[1] Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad van 27 maart 2007 tot oprichting van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie van gunsten daaraan (PB EU L 90 van 30.3.2007, blz. 58).

MET ERKENNING VAN de algemene beginselen die zijn vastgesteld in Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad[1] tot vaststelling van Horizon Europa ("Horizon Europa-programma") en in Verordening (Euratom) 2021/765 van de Raad tot vaststelling van het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2021-2025 ter aanvulling van Horizon Europa[2] ("Euratom-programma");

MET INACHTNEMING VAN de doelstellingen van de vernieuwde Europese Onderzoeksruimte — namelijk het tot stand brengen van een gemeenschappelijke wetenschappelijke en technologische ruimte en een eengemaakte markt voor onderzoek en innovatie, het bevorderen en faciliteren van samenwerking tussen organisaties op het gebied van onderzoek en innovatie, met inbegrip van universiteiten, en de uitwisseling van goede praktijken en aantrekkelijke onderzoeksloopbanen, het vergemakkelijken van de mobiliteit van onderzoekers tussen landen en sectoren, het stimuleren van het vrije verkeer van wetenschappelijke kennis en innovatie, het bevorderen van de eerbiediging van de academische vrijheid en vrij wetenschappelijk onderzoek, het ondersteunen van wetenschapsonderwijs en -communicatie en het bevorderen van het concurrentievermogen en de aantrekkelijkheid van deelnemende economieën — en van het feit dat landen die geassocieerd zijn met de kaderprogramma's van de Unie voor onderzoek en innovatie hierbij belangrijke potentiële partners zijn;

DE NADRUK LEGGEND op de rol van Europese partnerschappen, waarmee enkele van de meest dringende uitdagingen van Europa worden aangepakt door middel van gezamenlijke onderzoeks- en innovatie-initiatieven, en aanzienlijk wordt bijgedragen tot de prioriteiten van de Unie op het gebied van onderzoek en innovatie waarvoor kritische massa en langetermijnvisie nodig zijn, en op het belang van de betrokkenheid van geassocieerde landen bij dergelijke Europese partnerschappen;

---

[1] Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 (PB EU L 170 van 12.5.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

[2] Verordening (Euratom) 2021/765 van de Raad van 10 mei 2021 tot vaststelling van het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2021-2025 ter aanvulling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2018/1563 (PB EU L 167 I van 12.5.2021, blz. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

VOORNEMENS ZIJNDE wederzijds voordelige voorwaarden tot stand te brengen om fatsoenlijke banen te scheppen, de innovatie-ecosystemen van de overeenkomstsluitende partijen te versterken en te ondersteunen door ondernemingen op de markten van de overeenkomstsluitende partijen te helpen innoveren en opschalen, en zowel de toepassing, de uitrol als de toegankelijkheid van innovatie te bevorderen, onder meer door middel van capaciteitsopbouw;

ERKENNEND dat wederzijdse deelname aan elkaars programma's wederzijdse voordelen moet opleveren en dat elke overeenkomstsluitende partij alles in het werk zal stellen om haar programma's open te stellen voor de andere overeenkomstsluitende partij, rekening houdend met de aard ervan en erkennend dat de overeenkomstsluitende partijen zich het recht voorbehouden om de deelname aan die programma's te beperken of hiervoor voorwaarden vast te stellen, met name om veiligheidsredenen, waaronder voor acties die verband houden met hun strategische activa of belangen;

VERWIJZEND naar de mogelijkheid van verschillen tussen de oriëntaties van de programma's van de Unie en de Zwitserse programma's en maatregelen;

OVERWEGENDE dat de algemene doelstellingen van het Euratom-programma erin bestaan onderzoeks- en opleidingsactiviteiten op het gebied van kernenergie te verrichten, met de nadruk op een voortdurende verbetering van nucleaire veiligheid, beveiliging en stralingsbescherming, en de verwezenlijking van de doelstellingen van Horizon Europa aan te vullen, onder meer in de context van de energietransitie, en de ontwikkeling van fusie-energie te bevorderen;

OVERWEGENDE dat de ITER-overeenkomst, overeenkomstig artikel 21 daarvan, van toepassing is op Zwitserland, dat als volledig geassocieerd derde land deelneemt aan het Euratom-fusieprogramma;

OVERWEGENDE dat Euratom lid is van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie en dat Zwitserland overeenkomstig artikel 2 van Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad als derde land lid zal zijn van die gemeenschappelijke onderneming nadat het zijn onderzoeksprogramma heeft geassocieerd met het Euratom-programma;

OVERWEGENDE dat de overeenkomst inzake de bredere aanpak, overeenkomstig artikel 26 daarvan, van toepassing is op Zwitserland, dat als volledig geassocieerd derde land deelneemt aan het Euratom-fusieprogramma;

MET ERKENNING VAN de voordelen van de deelname van Zwitserland aan onderdelen van het ruimtevaartprogramma van de Europese Unie die openstaan voor deelname van derde landen;

BEKLEMTONEND dat de Europese verscheidenheid van cultuur en taal moet worden beschermd, ontwikkeld en bevorderd en dat het concurrentievermogen en het economische potentieel van de culturele en creatieve sectoren, en met name de audiovisuele sector, moeten worden verbeterd;

ERKENNEND dat de doelstellingen en algemene beginselen van de programma's van de Unie in de culturele en audiovisuele sector vanuit cultureel, democratisch, ecologisch, sociaal en economisch oogpunt van essentieel belang zijn en bijzonder relevant zijn voor onze samenlevingen en culturele sectoren die momenteel worden geconfronteerd met uitdagingen in verband met globalisering, klimaatverandering en digitalisering;

ERKENNEND dat deze beginselen, die ook zijn opgenomen in het Unesco-Verdrag van 2005 betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen, worden nagestreefd door Zwitserland, dat voor soortgelijke uitdagingen staat en dezelfde beginselen deelt, zoals democratie, rechtsstatelijkheid, eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van gelijkheid tussen alle mensen, genderevenwicht en vrijheid van meningsuiting en artistieke vrijheid;

MET ERKENNING VAN de algemene beginselen van Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad[1] tot oprichting van het programma Digitaal Europa;

[1] Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het programma Digitaal Europa en tot intrekking van Besluit (EU) 2015/2240 (PB EU L 166 van 11.5.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj).

BENADRUKKEND dat de digitale transformatie van onze economie en samenleving enorme kansen biedt voor groei en banen, kan bijdragen tot de groene transitie en ons mondiale concurrentievermogen, en de creatieve en culturele diversiteit kan vergroten;

ERKENNEND dat dergelijke transformatieve ontwikkelingen vereisen dat met de internationale partners van de Unie wordt samengewerkt, met een zo groot mogelijke transparantie en op basis van gemeenschappelijke doelstellingen en waarden, waarbij de veiligheidsbelangen van beide overeenkomstsluitende partijen worden geëerbiedigd;

VOORNEMENS ZIJNDE een wederzijds voordelige samenwerking tot stand te brengen om de uitrol van betrouwbare en veilige digitale capaciteiten van de overeenkomstsluitende partijen te versterken en te ondersteunen, zoals op het gebied van high-performance computing, artificiële intelligentie, cloud-edgecomputing en dataruimten, geavanceerde digitale vaardigheden, evenals de uitrol en het optimale gebruik van digitale capaciteiten en interoperabiliteit, en om de invoering, uitrol en toegankelijkheid van digitale oplossingen met de overeenkomstsluitende partijen te vergemakkelijken;

BENADRUKKEND dat het belangrijk is om de educatieve, beroeps- en persoonlijke ontwikkeling van personen in onderwijs, opleiding, jeugdzaken en sport te ondersteunen, aan de hand van een leven lang leren, zowel in Europa als daarbuiten, en zo bij te dragen tot duurzame groei, hoogwaardige werkgelegenheid en sociale samenhang, tot het bevorderen van innovatie en tot het versterken van de Europese identiteit en actief burgerschap;

MET INACHTNEMING VAN de gemeenschappelijke doelstellingen en waarden en de sterke banden van de overeenkomstsluitende partijen op het gebied van onderwijs, opleiding, jeugdzaken en sport, en MET ERKENNING VAN de gemeenschappelijke wens van de overeenkomstsluitende partijen om hun betrekkingen en samenwerking op deze gebieden verder te ontwikkelen, te versterken, te bevorderen en uit te breiden;

MET ERKENNING VAN de algemene beginselen van Verordening (EU) 2021/522 van het Europees Parlement en de Raad[1] tot vaststelling van een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid ("EU4Health-programma"), met name met betrekking tot relevante specifieke onderdelen van het EU4Health-programma, zoals bestreken door de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake gezondheid (de "gezondheidsovereenkomst");

De algemene doelstellingen DELEND van het EU4Health-programma om mensen in de Unie te beschermen tegen ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid; GEZIEN de gemeenschappelijke doelstellingen, waarden en sterke banden van de overeenkomstsluitende partijen op het gebied van gezondheid, en MET ERKENNING VAN de gemeenschappelijke wens van de overeenkomstsluitende partijen om hun betrekkingen en samenwerking op dit gebied te ontwikkelen, te versterken, te stimuleren en uit te breiden;

ERNAAR STREVEND hun samenwerking te verbreden, met een zo spoedig mogelijke start van de voorlopige toepassing van deze overeenkomst;

ERNAAR STREVEND te waarborgen dat alle entiteiten die belast zijn met de uitvoering van projecten of acties waarvoor onder de voorwaarden van deze overeenkomst juridische verbintenissen zijn aangegaan, deze projecten of acties kunnen voltooien, zelfs in geval van beëindiging van de voorlopige toepassing of opzegging;

[1] Verordening (EU) 2021/522 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid ("EU4Health-programma") voor de periode 2021-2027, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 282/2014 (PB EU L 107 van 26.3.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj).

OVERWEGENDE dat de nauwe banden tussen Zwitserland en de Unie de overeenkomstsluitende partijen tot voordeel strekken;

ERNAAR STREVEND een duurzaam kader voor samenwerking tussen de overeenkomstsluitende partijen tot stand te brengen met duidelijke voorwaarden voor de deelname van Zwitserland aan de programma's en activiteiten van de Unie, alsook een mechanisme waarmee het vaststellen van dergelijke deelname aan afzonderlijke programma's of activiteiten van de Unie wordt gefaciliteerd,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

ARTIKEL 1

Voorwerp

Bij deze overeenkomst worden de regels vastgesteld voor de deelname van Zwitserland aan programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, die openstaan voor deelname van Zwitserland en die zijn opgenomen in een protocol bij deze overeenkomst.

ARTIKEL 2

Definities

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

a) “basishandeling”:

i) een rechtshandeling van een of meer instellingen van de Unie die geen aanbeveling of advies is, waarbij een programma wordt ingesteld en die de rechtsgrondslag vormt voor een actie en voor de uitvoering van de overeenkomstige uitgaven die in de begroting van de Unie zijn opgenomen of van de door de begroting van de Unie gedekte begrotingsgarantie of financiële bijstand, met inbegrip van alle wijzigingen en van alle relevante handelingen van een instelling van de Unie die daarop een aanvulling vormen of daar uitvoering aan geven, met uitzondering van handelingen waarbij werkprogramma’s worden vastgesteld; of

ii) een rechtshandeling van een of meer instellingen van de Unie die geen aanbeveling of advies is, waarbij een activiteit wordt ingesteld die vanuit de Uniebegroting wordt gefinancierd en geen programma is, met inbegrip van alle wijzigingen en alle relevante handelingen van een instelling van de Unie die een aanvulling vormen op een dergelijke handeling, of daar uitvoering aan geven, met uitzondering van handelingen waarbij werkprogramma’s worden vastgesteld;

b) “financieringsovereenkomst”: een overeenkomst met betrekking tot een programma of activiteit van de Unie, zoals beschreven in de protocollen bij deze overeenkomst, waaraan Zwitserland deelneemt en waarmee Uniefondsen worden uitgevoerd, zoals subsidieovereenkomsten, bijdrageovereenkomsten, kaderovereenkomsten inzake financieel partnerschap, financieringsovereenkomsten en garantieovereenkomsten;

c) “andere regels met betrekking tot de uitvoering van het programma of de activiteit van de Unie”: regels die zijn vastgesteld in Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad[1] (het “Financieel Reglement”) die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie, en in het werkprogramma of in de oproepen tot het indienen van aanvragen of andere toekenningsprocedures van de Unie;

d) “Unie”: de Unie of de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, of beide;

e) “toekenningsprocedure van de Unie”: procedure voor de toekenning van financiering door de Unie die is gestart door de Unie of door personen of entiteiten waaraan de uitvoering van middelen van de Unie is toevertrouwd;

f) “Zwitserse entiteit”: elke soort entiteit, ongeacht of het gaat om een natuurlijke persoon, een rechtspersoon of een ander soort entiteit, die overeenkomstig de basishandeling kan deelnemen aan activiteiten van een programma of activiteit van de Unie en die in Zwitserland verblijft of naar Zwitsers recht in Zwitserland gevestigd is.

ARTIKEL 3

Vaststelling van de deelname

1. Zwitserland neemt deel aan en draagt bij tot de programma’s of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, die openstaan voor de deelname van Zwitserland overeenkomstig de basishandelingen, zoals bedoeld in en vallend onder de protocollen bij deze overeenkomst.

[1] Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB EU L, 2024/2509, 26.9.2024).

2. Voor elk nieuw meerjarig financieel kader ("MFK"), nadat de basishandelingen tot vaststelling van de programma's van de Unie in werking zijn getreden en mits die programma's van de Unie openstaan voor deelname van derde landen, waaronder Zwitserland, bespreekt het bij deze overeenkomst ingestelde gezamenlijk comité (het "gezamenlijk comité") de naadloze continuïteit van de bij deze overeenkomst ingestelde samenwerking voordat een brief wordt ingediend waarin Zwitserland zijn voornemen tot deelname aan een programma van de Unie kenbaar maakt.

3. De specifieke voorwaarden voor de deelname van Zwitserland aan bepaalde programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, worden vastgesteld in de protocollen bij deze overeenkomst. De protocollen bij deze overeenkomst kunnen door het gezamenlijk comité worden gewijzigd.

4. In de protocollen bij deze overeenkomst wordt het volgende bepaald:

a) de programma's en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waaraan Zwitserland zal deelnemen;

b) de duur van de deelname, dat wil zeggen de periode waarin Zwitserland en Zwitserse entiteiten financiering van de Unie kunnen aanvragen of de besteding van middelen van de Unie aan Zwitserland of Zwitserse entiteiten kan worden toevertrouwd;

c) de specifieke voorwaarden voor de deelname van Zwitserland en Zwitserse entiteiten, met inbegrip van specifieke modaliteiten voor de uitvoering van de financiële voorwaarden als bepaald in de artikelen 7 en 8 van deze overeenkomst, specifieke modaliteiten voor het correctiemechanisme als bepaald in artikel 9 van deze overeenkomst, en voorwaarden voor deelname aan structuren die zijn ingesteld met het oog op de uitvoering van die programma's of activiteiten van de Unie; die voorwaarden zijn in overeenstemming met deze overeenkomst, de basishandelingen en handelingen van een of meer instellingen van de Unie waarbij dergelijke structuren worden vastgesteld;

d) indien van toepassing, het bedrag van de bijdrage van Zwitserland aan een programma van de Unie dat wordt uitgevoerd door middel van een financieringsinstrument of een begrotingsgarantie, in overeenstemming met eventuele specifieke modaliteiten als bedoeld in artikel 10 van deze overeenkomst.

ARTIKEL 4

Naleving van de regels van programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan

1. Zwitserland neemt deel aan de programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waarop de protocollen bij deze overeenkomst van toepassing zijn, onder de voorwaarden van deze overeenkomst, deze protocollen, de basishandelingen en andere regels met betrekking tot de uitvoering van programma's of activiteiten van de Unie of, onderdelen daarvan.

2. De in lid 1 bedoelde voorwaarden hebben onder meer betrekking op:

a) de vraag of Zwitserse entiteiten voor deelname in aanmerking komen, en andere deelnamevoorwaarden met betrekking tot Zwitserland, met name wat betreft de oorsprong, de plaats van activiteit of de nationaliteit;

b) de voorwaarden betreffende de indiening, beoordeling en selectie van aanvragen en de uitvoering van de acties door in aanmerking komende Zwitserse entiteiten.

3. De in lid 2, punt b), bedoelde voorwaarden zijn gelijkwaardig aan de voorwaarden die van toepassing zijn op in aanmerking komende entiteiten van de lidstaten, met inbegrip van de naleving van de uit hoofde van het Verdrag betreffende Europese Unie of het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("VWEU") vastgestelde beperkende maatregelen van de Unie, tenzij in de in lid 1 bedoelde voorwaarden anders is bepaald.

ARTIKEL 5

Voorwaarden voor deelname aan programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, met betrekking tot de mobiliteit van personen en het verkeer van goederen en diensten in het kader van de uitvoering van de programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan

1. Onverminderd gunstiger bepalingen in de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen[1] (de "overeenkomst over het vrije verkeer van personen") of in het Zwitserse nationale recht, is de deelname van Zwitserland aan programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, als bedoeld in artikel 3 van deze overeenkomst, waarvoor mobiliteit van personen tussen de Unie en Zwitserland, of binnen Zwitserland, vereist is voor de uitvoering van dergelijke programma's van de Unie, afhankelijk van de voorwaarde dat Zwitserland ervoor zorgt dat:

a) er bij de uitvoering van de programma's van de Unie geen sprake is van discriminatie op grond van nationaliteit met betrekking tot de mobiliteit van personen;

b) de voorwaarden waaronder personen zich in het kader van de uitvoering van de programma's van de Unie naar en binnen Zwitserland kunnen verplaatsen, geen ongerechtvaardigde administratieve of financiële lasten met zich meebrengen; en

c) de voorwaarden voor personen om toegang te krijgen tot diensten in Zwitserland die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van de programma's van de Unie, dezelfde zijn als voor Zwitserse onderdanen; dit betreft met name eventuele vergoedingen in verband met deelname aan een door een programma van de Unie gefinancierde activiteit en laat gunstiger regels inzake vergoedingen die in het kader van het Erasmus+-programma kunnen gelden, onverlet.

[1] PB EU L 114 van 30.4.2002, blz. 6.

2. Onverminderd gunstiger bepalingen in de overeenkomst over het vrije verkeer van personen of in het recht van de Unie met betrekking tot deelname die mobiliteit van personen inhoudt tussen Zwitserland en de Unie, of binnen de Unie, voor de uitvoering van de programma's van de Unie, zorgt de Unie ervoor dat:

a) de voorwaarden waaronder personen zich in het kader van de uitvoering van de programma's van de Unie naar en binnen de Unie kunnen verplaatsen, geen ongerechtvaardigde administratieve of financiële lasten met zich meebrengen; en

b) de voorwaarden voor personen om toegang te krijgen tot diensten in de Unie die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van de programma's van de Unie, dezelfde zijn als voor burgers van de Unie; dit betreft met name eventuele vergoedingen in verband met deelname aan een door een programma van de Unie gefinancierde activiteit en laat gunstiger regels inzake vergoedingen die in het kader van het Erasmus+-programma kunnen gelden, onverlet.

3. De overeenkomstsluitende partijen stellen alles in het werk om, binnen het kader van de bestaande bepalingen, het grensoverschrijdende verkeer van goederen en diensten die bestemd zijn voor gebruik in het kader van de onder deze overeenkomst vallende activiteiten, te vergemakkelijken.

4. In de protocollen bij deze overeenkomst kunnen nadere specifieke voorwaarden met betrekking tot dit artikel worden vastgesteld die nodig zijn voor de deelname van Zwitserland aan programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan.

ARTIKEL 6

Deelname van Zwitserland aan het beheer van programma's of activiteiten

1. Vertegenwoordigers of deskundigen van Zwitserland of door Zwitserland aangewezen deskundigen mogen, behalve wat betreft punten die enkel voor lidstaten bestemd zijn of wat betreft programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waaraan Zwitserland niet deelneemt, als waarnemers deelnemen aan vergaderingen van comités, deskundigengroepen of andere soortgelijke vergaderingen waaraan vertegenwoordigers of deskundigen van de lidstaten, of door de lidstaten aangewezen deskundigen deelnemen, en die de Europese Commissie bijstaan bij de uitvoering en het beheer van de programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waaraan Zwitserland overeenkomstig artikel 3 van deze overeenkomst deelneemt of die zijn ingesteld door de Europese Commissie in verband met de uitvoering van het recht van de Unie met betrekking tot die programma's of activiteiten, of onderdelen daarvan. De vertegenwoordigers of deskundigen van Zwitserland of de door Zwitserland aangewezen deskundigen zijn niet bij de stemming aanwezig. Zwitserland wordt van het resultaat van de stemming in kennis gesteld.

2. Als deskundigen of beoordelaars niet op grond van nationaliteit worden benoemd, is hun nationaliteit geen reden om de deskundigen of beoordelaars van Zwitserland uit te sluiten.

3. Onder de in lid 1 vastgestelde voorwaarden, gelden voor deelname van vertegenwoordigers van Zwitserland aan de in dat lid bedoelde vergaderingen of aan andere vergaderingen in verband met de uitvoering van programma's of activiteiten van de Unie dezelfde regels en procedures als die welke gelden voor vertegenwoordigers van de lidstaten met betrekking tot spreekrechten en ontvangst van informatie en documentatie, tenzij het gaat om punten die alleen voor de lidstaten zijn voorbehouden of een programma of activiteit van de Unie, of een onderdeel daarvan, waaraan Zwitserland niet deelneemt, en de vergoeding van reis- en verblijfkosten.

4. In de protocollen bij deze overeenkomst kunnen nadere voorwaarden worden vastgesteld voor de deelname van deskundigen, alsmede voor de deelname van Zwitserland aan raden van bestuur en structuren die zijn ingesteld met het oog op de uitvoering van programma's of activiteiten van de Unie, zoals bepaald in de desbetreffende protocollen bij deze overeenkomst.

ARTIKEL 7

Financiële voorwaarden

1. De financiële bijdrage van Zwitserland aan de desbetreffende financiering in het kader van de Uniebegroting is een voorwaarde voor de deelname van Zwitserland of Zwitserse entiteiten aan programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan.

2. De financiële bijdrage bestaat uit de som van:

a) een operationele bijdrage; en

b) een vergoeding voor deelname.

3. De financiële bijdrage geschiedt in de vorm van een jaarlijkse betaling in een of meer tranches.

4. Onverminderd lid 8 van dit artikel, bedraagt de vergoeding voor deelname 4 % van de jaarlijkse operationele bijdrage, en wordt deze niet met terugwerkende kracht aangepast, tenzij in verband met opschorting op grond van artikel 19. In geval van opschorting op grond van artikel 19 wordt de vergoeding voor deelname aangepast overeenkomstig de aanpassing van de operationele bijdrage. Met ingang van 2028 kan het gezamenlijk comité de hoogte van de vergoeding voor deelname aanpassen.

5. De operationele bijdrage dekt de operationele en ondersteunende uitgaven en komt zowel in vastleggings- als betalingskredieten boven op de bedragen die in de definitief vastgestelde begroting van de Unie zijn opgenomen voor programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waar passend verhoogd met externe bestemmingsontvangsten die niet voortvloeien uit financiële bijdragen van andere donoren aan programma's en activiteiten van de Unie, als omschreven in een protocol bij deze overeenkomst.

6. De operationele bijdrage wordt gebaseerd op een verdeelsleutel die wordt gedefinieerd als de verhouding tussen het bruto binnenlands product (bbp) van Zwitserland tegen marktprijzen en het bbp van de Unie tegen marktprijzen. Daartoe zijn de cijfers voor het bbp tegen marktprijzen van de overeenkomstsluitende partijen de meest recente dergelijke cijfers die beschikbaar zijn op 1 januari van het jaar waarin de jaarlijkse betaling wordt verricht, zoals verstrekt door het Bureau voor de Statistiek van de Europese Unie (Eurostat), met inachtneming van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat over samenwerking op het gebied van statistiek, gedaan te Luxemburg op 26 oktober 2004. Indien die overeenkomst niet langer van toepassing is, wordt het bbp van Zwitserland vastgesteld op basis van gegevens van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.

7. De operationele bijdrage is gebaseerd op de toepassing van de verdeelsleutel op de initiële vastleggingskredieten, verhoogd zoals beschreven in lid 5, die in de definitief vastgestelde begroting van de Unie voor het toepasselijke jaar zijn opgenomen voor de financiering van programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waaraan Zwitserland deelneemt.

8. De in lid 2 bedoelde vergoeding voor deelname heeft in de jaren 2025 tot en met 2027 de volgende waarden:

– 2025: 2,5 %;

– 2026: 3 %;

– 2027: 4 %.

9. Op verzoek verstrekt de Europese Commissie Zwitserland informatie met betrekking tot zijn financiële deelname, zoals opgenomen in de informatie aangaande programma's en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waaraan Zwitserland deelneemt die aan de begrotings- en kwijtingsautoriteiten van de Unie is verstrekt met betrekking tot begroting, boekhouding, prestaties en evaluaties. Die informatie wordt verstrekt met inachtneming van de regels van de Unie en Zwitserland inzake vertrouwelijkheid en gegevensbescherming en laat de informatie waarop Zwitserland uit hoofde van artikel 12 recht heeft, onverlet.

10. Alle financiële bijdragen van Zwitserland of betalingen van de Unie en de berekening van verschuldigde of te ontvangen bedragen, worden in EUR verricht.

11. Nadere bepalingen voor de uitvoering van dit artikel zijn opgenomen in de respectieve protocollen bij deze overeenkomst en in de bijlage bij deze overeenkomst betreffende de financiële uitvoeringsbepalingen.

ARTIKEL 8

Programma's en activiteiten waarop een mechanisme voor aanpassing van de operationele bijdrage van toepassing is

1. Indien dat in een protocol bij deze overeenkomst is bepaald, kan de operationele bijdrage van een programma of activiteit van de Unie, of een onderdeel daarvan, voor jaar N met terugwerkende kracht in een of meer volgende jaren naar boven of beneden worden bijgesteld op basis van de vastleggingen in de begroting die voor de vastleggingskredieten van dat jaar zijn gedaan, de uitvoering ervan via juridische verbintenissen en de vrijmaking ervan.

2. De eerste aanpassing vindt plaats in jaar N+1, wanneer de operationele bijdrage wordt aangepast met het verschil tussen de bijdrage en een aangepaste bijdrage die wordt berekend door de verdeelsleutel van jaar N, aangepast door toepassing van een coëfficiënt, indien daarin is voorzien in het desbetreffende protocol, toe te passen op de som van:

a) de vastleggingen in de begroting die zijn gedaan voor vastleggingskredieten die in jaar N zijn toegestaan uit hoofde van de begroting van de Unie en voor vastleggingskredieten die overeenstemmen met vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld; en

b) eventuele vastleggingen voor externe bestemmingsontvangsten die niet voortvloeien uit financiële bijdragen van andere donoren aan programma's en activiteiten van de Unie die onder de protocollen bij deze overeenkomst vallen en aan het eind van jaar N beschikbaar waren.

3. Elk daaropvolgend jaar, totdat alle vastleggingen in de begroting die onder uit jaar N afkomstige vastleggingskredieten zijn gefinancierd, zijn betaald of vrijgemaakt, en uiterlijk drie jaar na het einde van het programma van de Unie, of als die datum eerder valt na het einde van het MFK dat overeenstemt met jaar N, berekent de Unie een aanpassing van de bijdrage van jaar N door de bijdrage van Zwitserland te verminderen met het bedrag dat verkregen is door de verdeelsleutel van jaar N, zoals aangepast indien dat op grond van het desbetreffende protocol is vereist, toe te passen op vrijmakingen die elk jaar plaatsvinden op vastleggingen van jaar N die zijn gefinancierd uit de Uniebegroting of op vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld.

4. Indien vastleggingen voor externe bestemmingsontvangsten die niet voortvloeien uit financiële bijdragen van andere donoren aan programma's en activiteiten van de Unie die onder de protocollen bij deze overeenkomst vallen, worden geannuleerd, wordt de bijdrage van Zwitserland aan het desbetreffende programma of de desbetreffende activiteit van de Unie, of onderdelen daarvan, verminderd met het bedrag dat wordt verkregen door de verdeelsleutel van jaar N, zoals aangepast indien dat op grond van het desbetreffende protocol is vereist, toe te passen op het geannuleerde bedrag.

5. In het jaar N+2 of in de daaropvolgende jaren wordt, na de in de leden 2, 3 en 4 bedoelde aanpassingen te hebben gedaan, de bijdrage van Zwitserland voor jaar N eveneens verlaagd met een bedrag dat wordt verkregen door de bijdrage van Zwitserland voor jaar N te vermenigvuldigen met de verhouding tussen:

a) de juridische verbintenissen van jaar N, die zijn gefinancierd met vastleggingskredieten die beschikbaar zijn in jaar N en voortvloeien uit concurrerende toekenningsprocedures,

   i) waarvan Zwitserland en Zwitserse entiteiten zijn uitgesloten;

   ii) waarvoor de uiterste termijn voor het indienen van aanvragen is verstreken tijdens de in artikel 19 bedoelde opschorting of nadat de opzegging als bedoeld in artikel 20 van kracht is geworden; en

b) het totale bedrag van de juridische verbintenissen die zijn gefinancierd met vastleggingskredieten van jaar N.

6. Het bedrag van de juridische verbintenissen, zoals beschreven in lid 5, wordt berekend door alle vastleggingen in de begroting die in jaar N zijn gedaan, te nemen en er de vrijmakingen van af te trekken die in jaar N+1 voor die vastleggingen hebben plaatsgevonden.

ARTIKEL 9

Programma’s en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waarop een automatisch correctiemechanisme van toepassing is

1. Een automatisch correctiemechanisme wordt toegepast in verband met programma’s of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, wanneer in de basishandeling tot vaststelling van dat programma of die activiteit en in het desbetreffende protocol bij deze overeenkomst in de toepassing daarvan is voorzien. De toepassing van dat automatische correctiemechanisme kan worden beperkt tot in het desbetreffende protocol bij deze overeenkomst gespecificeerde onderdelen van het programma of de activiteit van de Unie die worden uitgevoerd door middel van subsidies waarvoor concurrerende oproepen tot het indienen van voorstellen worden georganiseerd. In dat protocol kunnen nadere regels worden vastgesteld voor de vaststelling van de onderdelen van het programma of de activiteit van de Unie waarop het automatische correctiemechanisme al dan niet van toepassing is.

2. Het bedrag van de automatische correctie voor een programma of activiteit van de Unie, of onderdeel daarvan, is gelijk aan het verschil tussen de initiële bedragen van de juridische verbintenissen die daadwerkelijk met Zwitserland of Zwitserse entiteiten zijn aangegaan en die gefinancierd zijn uit vastleggingskredieten van het desbetreffende jaar, en de overeenkomstige operationele bijdrage die Zwitserland voor dezelfde periode heeft betaald, zoals aangepast overeenkomstig artikel 8 van deze overeenkomst, indien het desbetreffende protocol bij deze overeenkomst in een dergelijke aanpassing voorziet, exclusief ondersteunende uitgaven.

3. Alle in lid 2 van dit artikel bedoelde bedragen, die voor elk van twee opeenvolgende jaren hoger zijn dan 8 % van de overeenkomstige operationele bijdrage van Zwitserland aan het programma van de Unie, zoals aangepast op grond van artikel 8, zijn door Zwitserland verschuldigd als aanvullende bijdrage in het kader van het automatische correctiemechanisme voor elk van die twee jaren.

4. Nadere regels voor de vaststelling van de relevante bedragen van de in lid 2 van dit artikel bedoelde juridische verbintenissen, ook in het geval van consortia, en voor de berekening van de automatische correctie, kunnen worden vastgesteld in de bijlage bij deze overeenkomst betreffende de financiële uitvoeringsbepalingen.

ARTIKEL 10

Financiering in verband met programma's van de Unie die worden uitgevoerd door middel van financieringsinstrumenten of begrotingsgaranties

1. Wanneer Zwitserland overeenkomstig artikel 3 deelneemt aan een programma of activiteit van de Unie, of een onderdeel daarvan, dat/die wordt uitgevoerd door middel van een financieringsinstrument of een begrotingsgarantie uit hoofde van het Financieel Reglement, levert Zwitserland een bijdrage aan dat financieringsinstrument of die begrotingsgarantie overeenkomstig het Financieel Reglement en de basishandeling tot vaststelling van het programma of de activiteit van de Unie.

Met het bijgedragen bedrag wordt de begrotingsgarantie van de Unie of worden de financiële middelen van het financieringsinstrument verhoogd.

2. In voorkomend geval kunnen in het desbetreffende protocol nadere modaliteiten voor de uitvoering van dit artikel worden vastgesteld.

ARTIKEL 11

Evaluaties en audits

1. De Unie heeft het recht om, overeenkomstig de toepasselijke handelingen van een of meer instellingen of organen van de Unie en zoals bepaald in desbetreffende overeenkomsten en contracten, technische, wetenschappelijke, financiële of andere evaluaties en audits uit te voeren in de gebouwen en op de terreinen van in Zwitserland verblijvende natuurlijke personen of aldaar gevestigde juridische entiteiten die financiering van de Unie ontvangen, alsook van in Zwitserland verblijvende of gevestigde derden die bij de besteding van de middelen van de Unie betrokken zijn. Die evaluaties en audits kunnen worden uitgevoerd door functionarissen van de instellingen en organen van de Unie, met name van de Europese Commissie en de Europese Rekenkamer, of door andere personen die daartoe door de Europese Commissie zijn gemachtigd. Bij de uitoefening van hun taken op het grondgebied van Zwitserland handelen de functionarissen en onderzoeksinstanties van de Unie op een wijze die in overeenstemming is met het Zwitserse recht.

2. De functionarissen van de instellingen en organen van de Unie, met name van de Europese Commissie en de Europese Rekenkamer, en de andere door de Europese Commissie gemachtigde personen hebben passende toegang tot plaatsen, werkzaamheden en documenten, in zowel elektronische als papieren versie, en tot alle informatie die nodig is om deze audits uit te voeren, met inbegrip van het recht om een fysieke of digitale kopie of uittreksels van documenten of de inhoud van een gegevensdrager te verkrijgen die de geaudite natuurlijke of rechtspersoon of de geaudite derde in zijn bezit heeft.

3. Het recht op toegang tot Zwitserland of tot de gebouwen en op de terreinen van de in lid 2 bedoelde functionarissen of andere personen wordt door Zwitserland niet geweigerd of op enige wijze belemmerd vanwege de uitvoering van hun in dit artikel bedoelde taken.

4. De in lid 1 bedoelde evaluaties en audits kunnen na de opschorting van de toepassing van een protocol bij deze overeenkomst overeenkomstig artikel 19, de beëindiging van de voorlopige toepassing van deze overeenkomst of de opzegging van deze overeenkomst worden uitgevoerd onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in de toepasselijke handelingen van een of meer instellingen of organen van de Unie of in de relevante overeenkomsten en contracten met betrekking tot eventuele juridische verbintenissen tot besteding van de begroting van de Unie die de Unie vóór de datum waarop de opschorting van de toepassing van het desbetreffende protocol, de beëindiging van de voorlopige toepassing van deze overeenkomst of de opzegging van deze overeenkomst van toepassing wordt, is aangegaan.

ARTIKEL 12

Bestrijding van onregelmatigheden, fraude en andere strafbare feiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad

1. De Europese Commissie en het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) zijn gemachtigd om op het grondgebied van Zwitserland administratieve onderzoeken, waaronder controles en verificaties ter plaatse, te verrichten in verband met de uitvoering van deze overeenkomst en de protocollen daarbij. Die onderzoeken worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld bij de toepasselijke handelingen van een of meer instellingen van de Unie. Bij de uitoefening van hun taken op het grondgebied van Zwitserland handelen de functionarissen en onderzoeksinstanties van de Unie op een wijze die in overeenstemming is met het Zwitserse recht.
2. De bevoegde Zwitserse autoriteiten stellen de Europese Commissie of OLAF binnen een redelijke termijn in kennis van elk feit of elk vermoeden waarvan zij kennis hebben gekregen in verband met een onregelmatigheid, fraude of een andere onwettige activiteit waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad in verband met de uitvoering van deze overeenkomst en de protocollen daarbij.

3. Controles en verificaties ter plaatse kunnen worden uitgevoerd in de gebouwen en op de terreinen van natuurlijke personen of juridische entiteiten die in Zwitserland verblijven of gevestigd zijn en die financiering van de Unie ontvangen, alsook van in Zwitserland verblijvende of gevestigde derden die bij de besteding van de middelen van de Unie betrokken zijn.

4. De controles en verificaties ter plaatse worden door de Europese Commissie of OLAF voorbereid en uitgevoerd in nauwe samenwerking met de bevoegde Zwitserse auditautoriteit, die binnen een redelijke termijn van tevoren in kennis wordt gesteld van het voorwerp, het doel en de rechtsgrondslag van de controles en verificaties, zodat de bevoegde Zwitserse autoriteiten bijstand kunnen verlenen. Te dien einde kunnen functionarissen van de bevoegde Zwitserse autoriteiten aan de controles en verificaties ter plaatse deelnemen.

5. Op verzoek van de Zwitserse autoriteiten kunnen de controles en verificaties ter plaatse samen met de Europese Commissie en OLAF worden uitgevoerd.

6. Functionarissen van de Europese Commissie en OLAF hebben toegang tot alle informatie en documentatie over de desbetreffende verrichtingen die nodig zijn voor de passende uitvoering van controles en verificaties ter plaatse, met inbegrip van computergegevens. Zij mogen met name kopieën maken van relevante documenten.

7. Wanneer de persoon, entiteit of andere derde zich verzet tegen een controle of verificatie ter plaatse, staan de Zwitserse autoriteiten overeenkomstig de nationale wet- en regelgeving de Europese Commissie of OLAF bij om hen in staat te stellen hun taken met betrekking tot de controle of verificatie ter plaatse uit te voeren. Die steun omvat het nemen van passende voorzorgsmaatregelen uit hoofde van het nationale recht, met name ter bescherming van bewijsstukken.

8. De Europese Commissie of OLAF stelt de Zwitserse autoriteiten in kennis van het resultaat van deze controles en verificaties. De Europese Commissie of OLAF stelt de bevoegde Zwitserse auditautoriteit met name zo spoedig mogelijk in kennis van elk feit of vermoeden met betrekking tot een onregelmatigheid waarvan de Europese Commissie of OLAF in het kader van de controle of verificatie ter plaatse kennis heeft gekregen.

9. Onverminderd de toepassing van het Zwitserse strafrecht, kan de Europese Commissie overeenkomstig het recht van de Unie administratieve maatregelen en sancties opleggen aan Zwitserse entiteiten die deelnemen aan de uitvoering van een programma of activiteit van de Unie.

10. Met het oog op een goede uitvoering van dit artikel wisselen de Europese Commissie of OLAF en de bevoegde Zwitserse autoriteiten regelmatig informatie uit, en plegen zij overleg indien een van de overeenkomstsluitende partijen bij deze overeenkomst daarom verzoekt.

11. Om een doeltreffende samenwerking en informatie-uitwisseling met OLAF te faciliteren, wijst Zwitserland een contactpunt aan.

12. Bij de informatie-uitwisseling tussen de Europese Commissie of OLAF en de bevoegde Zwitserse autoriteiten worden de vertrouwelijkheidseisen naar behoren in acht genomen. Persoonsgegevens die in de uitgewisselde informatie zijn opgenomen, worden beschermd overeenkomstig de toepasselijke regels.

13. De bevoegde Zwitserse autoriteiten stellen het Europees Openbaar Ministerie (EOM) ook in kennis van elk feit of elk vermoeden waarvan zij kennis hebben gekregen in verband met een onregelmatigheid, fraude of andere onwettige activiteit waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, wanneer die feiten of vermoedens betrekking hebben op een zaak die onder de bevoegdheid van het EOM kan vallen. In gevallen waarin het EOM of Zwitserland onderzoeken of gerechtelijke procedures heeft ingesteld met betrekking tot strafbare feiten die hun respectieve financiële belangen binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst schaden, verlenen Zwitserland en de Unie doeltreffende wederzijdse bijstand, overeenkomstig het toepasselijke rechtskader, teneinde hun bevoegde autoriteiten in staat te stellen de daders van en medeplichtigen aan dergelijke strafbare feiten te onderzoeken, te vervolgen en voor de rechter te brengen.

ARTIKEL 13

Wijziging van de artikelen 11 en 12

Het gezamenlijk comité kan de artikelen 11 en 12 wijzigen om rekening te houden met wijzigingen van handelingen van een of meer instellingen van de Unie.

ARTIKEL 14

Invordering en tenuitvoerlegging

1. Besluiten van de Europese Commissie waarbij aan natuurlijke of rechtspersonen, met uitzondering van staten, een geldelijke verplichting wordt opgelegd met betrekking tot vorderingen die voortvloeien uit programma's, activiteiten, projecten of acties van de Unie, vormen executoriale titel in Zwitserland. De formule van tenuitvoerlegging wordt, zonder andere controle dan de verificatie van de authenticiteit van het besluit, aangebracht door de nationale autoriteit die daartoe door de regering van Zwitserland is aangewezen. De tenuitvoerlegging vindt plaats overeenkomstig de Zwitserse wetgeving en procedurele voorschriften. Uitvoerbare besluiten van de Europese Commissie worden beschouwd als executoriale titels in de zin van de federale wet betreffende schuldinvordering en faillissement (Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs — SchKG) en zijn niet onderworpen aan toetsing ten gronde voor Zwitserse rechterlijke instanties. De Zwitserse regering maakt haar voor de toepassing van dit artikel aangewezen nationale autoriteit bekend aan de Europese Commissie en het Hof van Justitie van de Europese Unie. Overeenkomstig artikel 15 heeft de Europese Commissie het recht uitvoerbare besluiten rechtstreeks ter kennis te brengen van in Zwitserland verblijvende personen en aldaar gevestigde juridische entiteiten.

2. Arresten en beschikkingen van het Hof van Justitie van de Europese Unie op basis van de toepassing van een arbitragebeding in een contract of overeenkomst met betrekking tot programma's, activiteiten, projecten of acties van de Unie zijn in Zwitserland uitvoerbaar op dezelfde wijze als de in lid 1 bedoelde besluiten van de Europese Commissie.

3. Het Hof van Justitie van de Europese Unie is bevoegd om de rechtmatigheid van de in lid 1 bedoelde besluiten van de Europese Commissie te toetsen en de uitvoering ervan te schorsen. Evenwel behoort het toezicht op de regelmatigheid van de wijze van tenuitvoerlegging tot de bevoegdheid van de Zwitserse rechterlijke instanties.

ARTIKEL 15

Communicatie en uitwisseling van informatie

De instellingen en organen van de Unie die betrokken zijn bij de uitvoering van programma's of activiteiten van de Unie of bij de controle van dergelijke programma's of activiteiten, hebben het recht om rechtstreeks, onder meer via elektronische uitwisselingssystemen, te communiceren met in Zwitserland verblijvende natuurlijke personen of aldaar gevestigde juridische entiteiten die financiering van de Unie ontvangen, alsook met in Zwitserland verblijvende of gevestigde derden die betrokken zijn bij de besteding van financiering van de Unie. Die personen, entiteiten en derden kunnen rechtstreeks bij de instellingen en organen van de Unie alle relevante informatie en documentatie indienen die zij moeten indienen op grond van de wetgeving van de Unie die van toepassing is op het programma of de activiteit van de Unie en op grond van het contract of de financieringsovereenkomst dat/die voor de uitvoering van dat programma of die activiteit is gesloten.

ARTIKEL 16

Gezamenlijk comité voor deelname aan programma's van de Unie

1. Er wordt een gezamenlijk comité voor deelname aan programma's van de Unie opgericht. Het gezamenlijk comité heeft de volgende taken:

a) zorgen voor de correcte werking en doeltreffende uitvoering van deze overeenkomst en de protocollen daarbij, met inbegrip van het beoordelen, evalueren en herzien van de uitvoering ervan, en met name:

i) de deelname en prestaties van Zwitserse entiteiten aan programma's en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan;

ii) in voorkomend geval, de mate waarin deelname aan de programma's, projecten, acties of activiteiten, van de ene overeenkomstsluitende partij, of onderdelen daarvan, wederzijds openstaat voor de in de andere overeenkomstsluitende partij gevestigde juridische entiteiten;

iii) de uitvoering van het mechanisme voor financiële toewijzing als bedoeld in artikel 7, en in voorkomend geval het automatisch correctiemechanisme dat van toepassing is op programma's of activiteiten van de Unie die onder de protocollen bij deze overeenkomst vallen overeenkomstig artikel 9;

iv) de uitwisseling van informatie en in voorkomend geval de bestudering van eventuele vragen over de exploitatie van resultaten, met inbegrip van intellectuele-eigendomsrechten;

v) op verzoek van een van de overeenkomstsluitende partijen, het bespreken van de door de overeenkomstsluitende partijen toegepaste of geplande beperkingen van de toegang tot hun respectieve onderzoeks- en innovatieprogramma's, met name voor acties in verband met hun strategische activa, belangen, autonomie of veiligheid;

vi) het onderzoeken hoe de samenwerking kan worden verbeterd en ontwikkeld;

vii) het samen bespreken van de toekomstige oriëntaties en prioriteiten van beleid met betrekking tot programma's of activiteiten van de Unie die onder de protocollen bij deze overeenkomst vallen;

viii) het uitwisselen van informatie, onder meer over nieuwe wetgeving, besluiten of nationale programma's die relevant zijn voor de uitvoering van deze overeenkomst en de protocollen daarbij;

ix) het vaststellen van protocollen bij deze overeenkomst betreffende specifieke voorwaarden voor de deelname van Zwitserland aan programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, of het bij besluit wijzigen van dergelijke protocollen waar nodig;

x) het bij besluit wijzigen van de artikelen 11 en 12 van deze overeenkomst om rekening te houden met wijzigingen in handelingen van één of meer instellingen van de Unie;

b) in samenwerking met het bij de gezondheidsovereenkomst opgerichte gezamenlijk comité (het "gezamenlijk gezondheidscomité") zorgen voor de correcte werking en de doeltreffende uitvoering van deze overeenkomst wat betreft de deelname van Zwitserland aan actieprogramma's voor de Unie op het gebied van gezondheid[1], uitsluitend voor aangelegenheden die onder deze overeenkomst vallen; en, met name,

i) het desbetreffende protocol, in overleg met het gezamenlijk gezondheidscomité, vaststellen of wijzigen;

[1] Voor de periode 2021-2027 is dit het EU4Health-programma, zoals vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/522 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid ("EU4Health-programma") voor de periode 2021-2027, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 282/2014 (PB EU L 107 van 26.3.2021, blz. 1).

ii) het gezamenlijk gezondheidscomité op de hoogte stellen wanneer de agenda van zijn vergaderingen aangelegenheden bevat die verband houden met een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid.

2. De besluiten van het gezamenlijk comité worden bij consensus genomen. De besluiten zijn bindend voor de overeenkomstsluitende partijen.

3. Het gezamenlijk comité bestaat uit vertegenwoordigers van de overeenkomstsluitende partijen.

4. Het gezamenlijk comité kan besluiten om op ad-hocbasis een werkgroep of adviesorgaan van deskundigen op te zetten, die/dat kan bijdragen tot de uitvoering van deze overeenkomst.

5. Het gezamenlijk comité wordt gezamenlijk voorgezeten door een vertegenwoordiger van elk van de overeenkomstsluitende partijen.

6. Het gezamenlijk comité voert zijn werkzaamheden doorlopend uit door middel van de uitwisseling van relevante informatie via alle communicatiemiddelen, met name met betrekking tot de deelname en prestaties van Zwitserse entiteiten. Het gezamenlijk comité kan zijn taken met name schriftelijk uitvoeren wanneer dat nodig is.

7. Het gezamenlijk comité komt ten minste een keer per jaar bijeen, afwisselend in Brussel en Bern, tenzij de medevoorzitters anders beslissen. Het gezamenlijk comité komt ook bijeen op verzoek van één van de overeenkomstsluitende partijen. De medevoorzitters kunnen overeenkomen dat een vergadering van het gezamenlijk comité per videoconferentie of teleconferentie wordt gehouden.

8. Het gezamenlijk comité stelt op zijn eerste vergadering zijn reglement van orde vast.

ARTIKEL 17

Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst wordt door de overeenkomstsluitende partijen volgens hun eigen procedures bekrachtigd of goedgekeurd. De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar in kennis van de voltooiing van de interne procedures die nodig zijn voor de inwerkingtreding van deze overeenkomst.

2. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de datum van de laatste kennisgeving met betrekking tot de onderstaande instrumenten:

a) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen;

b) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen;

c) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat;

d) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat;

e) Protocol inzake staatssteun bij de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat;

f) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

g) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

h) Protocol inzake staatssteun bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake het goederen- en personenvervoer per spoor en over de weg;

i) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten;

j) Protocol betreffende de instellingen bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling;

k) Protocol van wijziging bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling;

l) Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsraad betreffende de financiële bijdrage van Zwitserland tot het terugbrengen van economische en sociale verschillen in de Europese Unie;

m) Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de voorwaarden voor de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma.

ARTIKEL 18

Voorlopige toepassing

1. De overeenkomstsluitende partijen passen deze overeenkomst met ingang van 1 januari 2025 voorlopig toe overeenkomstig hun respectieve interne procedures en wetgeving. Indien de datum van ondertekening van deze overeenkomst na 15 november 2025 valt, passen de overeenkomstsluitende partijen deze overeenkomst met ingang van 1 januari 2026 voorlopig toe, overeenkomstig hun respectieve interne procedures en wetgeving.

2. De voorlopige toepassing van deze overeenkomst wordt uiterlijk op 31 december 2028 beëindigd indien Zwitserland zijn interne procedures voor de inwerkingtreding van de in artikel 17 genoemde instrumenten op die datum nog niet heeft voltooid.

3. Wanneer deze overeenkomst niet langer voorlopig wordt toegepast overeenkomstig lid 2 van dit artikel, komen de overeenkomstsluitende partijen overeen dat de in artikel 7 bedoelde Zwitserse operationele bijdrage verschuldigd is zonder de in artikel 8 bedoelde aanpassing of de in artikel 9 bedoelde correctie.

4. De overeenkomstsluitende partijen komen overeen dat projecten of acties waarvoor juridische verbintenissen zijn aangegaan na de voorlopige toepassing van deze overeenkomst en voordat deze ophoudt voorlopig van toepassing te zijn, onder de daarin vastgestelde voorwaarden worden voortgezet totdat zij zijn voltooid.

ARTIKEL 19

Opschorting

1. De toepassing van een protocol bij deze overeenkomst kan door de Unie worden opgeschort in verband met een programma of activiteit van de Unie, of een onderdeel daarvan:

a) indien Zwitserland zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 5, lid 1, niet nakomt en dit aanzienlijke gevolgen heeft voor de uitvoering van dat programma of die activiteit, of een onderdeel daarvan;

b) in geval van gedeeltelijke of volledige niet-betaling van de financiële bijdrage die Zwitserland in het kader van dat programma of die activiteit verschuldigd is.

Indien de niet-betaling de uitvoering en het beheer van een programma of activiteit van de Unie aanzienlijk in gevaar brengt, verzendt de Europese Commissie een formele aanmaningsbrief. Indien binnen 20 werkdagen na de ontvangst van deze formele aanmaningsbrief geen betaling is verricht, stelt de Europese Commissie Zwitserland in kennis van de opschorting van de toepassing van het desbetreffende protocol bij deze overeenkomst door middel van een formele kennisgevingsbrief, die 15 dagen na ontvangst van deze kennisgeving door Zwitserland van kracht wordt;

c) in de in artikel 16 van de gezondheidsovereenkomst bedoelde gevallen wat betreft de deelname van Zwitserland aan een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid.

2. Indien de toepassing van een protocol bij deze overeenkomst wordt opgeschort, komen Zwitserse entiteiten niet in aanmerking voor deelname aan toekenningsprocedures die nog niet zijn voltooid op het moment dat de opschorting van kracht wordt. Een toekenningsprocedure wordt geacht te zijn voltooid wanneer als gevolg van die procedure juridische verbintenissen zijn aangegaan.

3. De opschorting laat de juridische verbintenissen die in het kader van het desbetreffende programma of de desbetreffende activiteit van de Unie zijn aangegaan met Zwitserse entiteiten voordat de opschorting van kracht werd, onverlet. Het desbetreffende protocol bij deze overeenkomst blijft van toepassing op dergelijke juridische verbintenissen.

4. Zodra de Unie het volledige verschuldigde bedrag van de financiële bijdrage heeft ontvangen, stelt zij Zwitserland daarvan onmiddellijk in kennis. De opschorting wordt onmiddellijk na deze kennisgeving opgeheven.

5. Vanaf de datum waarop de opschorting wordt opgeheven, komen Zwitserse entiteiten weer in aanmerking voor toekenningsprocedures die vóór en na die datum in het kader van het desbetreffende programma of de desbetreffende activiteit van de Unie van start zijn gegaan en waarvoor de uiterste termijn voor het indienen van aanvragen nog niet is verstreken.

6. Indien de omstandigheden die de opschorting hebben veroorzaakt na zes maanden na het begin van een opschorting overeenkomstig lid 1 aanhouden, kan de Unie het opgeschorte protocol met betrekking tot het desbetreffende programma of de desbetreffende activiteit van de Unie, of een onderdeel daarvan, eenzijdig opzeggen.

ARTIKEL 20

Opzegging

1. Een overeenkomstsluitende partij kan deze overeenkomst door kennisgeving aan de andere overeenkomstsluitende partij opzeggen.

2. Deze overeenkomst houdt zes maanden na ontvangst van de in lid 1 bedoelde schriftelijke kennisgeving op van kracht te zijn.

3. Indien deze overeenkomst overeenkomstig dit artikel wordt opgezegd, komen de overeenkomstsluitende partijen overeen dat:

a) projecten of acties waarvoor na de inwerkingtreding van deze overeenkomst en voordat deze overeenkomst wordt opgezegd juridische verbintenissen zijn aangegaan onder de voorwaarden van deze overeenkomst, worden voortgezet totdat zij zijn voltooid;

b) de jaarlijkse financiële bijdrage aan een programma of activiteit van de Unie voor het jaar N waarin deze overeenkomst wordt opgezegd, volledig wordt betaald overeenkomstig artikel 7 van deze overeenkomst en eventuele relevante regels van het desbetreffende protocol. Indien het aanpassingsmechanisme van toepassing is, wordt de operationele bijdrage aan het desbetreffende programma of de desbetreffende activiteit voor het jaar N aangepast overeenkomstig artikel 8 van deze overeenkomst. Voor programma's of activiteiten van de Unie waarop zowel het aanpassingsmechanisme als het automatisch correctiemechanisme van toepassing is, wordt de desbetreffende operationele bijdrage voor het jaar N aangepast overeenkomstig artikel 8 van deze overeenkomst en gecorrigeerd overeenkomstig artikel 9 daarvan. Voor programma's of activiteiten van de Unie waarop alleen het correctiemechanisme van toepassing is, wordt de desbetreffende operationele bijdrage voor het jaar N gecorrigeerd overeenkomstig artikel 9 van deze overeenkomst. De vergoeding voor deelname die voor het jaar N als onderdeel van de financiële bijdrage aan een programma of activiteit van de Unie wordt betaald, wordt niet aangepast of gecorrigeerd;

c) indien het aanpassingsmechanisme van toepassing is, operationele bijdragen aan een programma of activiteit van de Unie die zijn betaald voor de jaren waarin deze overeenkomst van toepassing was, in het jaar nadat deze overeenkomst wordt opgezegd, worden aangepast overeenkomstig artikel 8. Voor programma's of activiteiten van de Unie waarop zowel het aanpassingsmechanisme als het automatisch correctiemechanisme van toepassing is, worden deze operationele bijdragen aangepast overeenkomstig artikel 8 en automatisch gecorrigeerd overeenkomstig artikel 9. Voor programma's of activiteiten van de Unie waarop alleen het automatische correctiemechanisme van toepassing is, worden de desbetreffende operationele bijdragen automatisch gecorrigeerd overeenkomstig artikel 9.

4. Onder voorbehoud van lid 3 kan de deelname van Zwitserland aan een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid worden beëindigd in de in artikel 16 van de gezondheidsovereenkomst bedoelde gevallen.

5. Onder voorbehoud van lid 3 en niettegenstaande andersluidende bepalingen in deze overeenkomst, eindigt de deelname van Zwitserland aan een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid op de dag waarop de gezondheidsovereenkomst ophoudt van kracht te zijn.

6. De overeenkomstsluitende partijen regelen in onderlinge overeenstemming eventuele andere gevolgen van de opzegging van deze overeenkomst.

ARTIKEL 21

Bijlage en protocollen

De bijlage en protocollen bij deze overeenkomst maken daarvan integrerend deel uit.

ARTIKEL 22

Authentieke teksten

Deze overeenkomst is in tweevoud opgesteld in de Bulgaarse, de Kroatische, de Tsjechische, de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Duitse, de Griekse, de Hongaarse, de Ierse, de Italiaanse, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Slowaakse, de Sloveense, de Spaanse en de Zweedse taal, waarbij alle teksten gelijkelijk authentiek zijn.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, deze overeenkomst hebben ondertekend.

[Slotformule (met de volgende strekking, in alle 24 EU-talen: “Gedaan te Brussel/Bern op [dag] [maand] tweeduizend en [jaar]”)]

[Handtekeningblok (met de volgende strekking, in alle 24 EU-talen: “Voor de Europese Unie” en “Voor de Zwitserse Bondsstaat”)]

BIJLAGE BETREFFENDE DE FINANCIËLE UITVOERINGSBEPALINGEN

1. De Europese Commissie deelt Zwitserland zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 16 april van elk begrotingsjaar voor elk van de programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waaraan Zwitserland deelneemt, de volgende informatie mee:

   a) de bedragen aan vastleggingskredieten in de definitief goedgekeurde Uniebegroting van het jaar in kwestie voor de begrotingsonderdelen die betrekking hebben op de deelname van Zwitserland overeenkomstig de protocollen bij deze overeenkomst en, indien van toepassing, het bedrag aan externe bestemmingsontvangsten die niet voortvloeien uit de financiële bijdrage van andere donoren op die begrotingsonderdelen;

   b) het bedrag van de vergoeding voor deelname als bedoeld in artikel 7 van deze overeenkomst;

   c) vanaf jaar N+1 van de uitvoering van een programma dat is opgenomen in de protocollen bij deze overeenkomst, de besteding van de vastleggingskredieten van begrotingsjaar N en de hoogte van de vrijmakingen;

   d) voor programma's, of onderdelen daarvan, waarop artikel 9 van deze overeenkomst van toepassing is, indien dergelijke informatie nodig is om de automatische correctie te berekenen: het niveau van de vastleggingen ten behoeve van Zwitserse entiteiten, uitgesplitst naar het desbetreffende jaar van begrotingskredieten en het daarmee samenhangende totale niveau van vastleggingen.

Op basis van haar ontwerpbegroting verstrekt de Europese Commissie zo spoedig mogelijk, indien mogelijk in de loop van juni, en uiterlijk op 1 september van elk begrotingsjaar, een raming van informatie uit hoofde van de punten a) en b).

2. De totale waarde van het verzoek tot storting van de bijdrage voor een bepaald jaar wordt vastgesteld door toepassing van het overeenkomstig artikel 7 van deze overeenkomst berekende jaarlijkse bedrag, met inbegrip van, indien van toepassing op het programma van de Unie, aanpassingen uit hoofde van artikel 8 van deze overeenkomst en, indien van toepassing op het programma van de Unie, correcties uit hoofde van artikel 9 van deze overeenkomst.

   De toepassing van dit lid heeft geen gevolgen voor de vaststelling van de berekening van de automatische correctie uit hoofde van artikel 9.

3. De Europese Commissie doet uiterlijk op 16 april en, indien van toepassing op het programma van de Unie, ten vroegste op 22 oktober en uiterlijk op 31 oktober van elk begrotingsjaar, een verzoek tot storting aan Zwitserland dat overeenstemt met de bijdrage van Zwitserland in het kader van deze overeenkomst voor elk van de programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, waaraan Zwitserland deelneemt.

4. Het in lid 3 bedoelde verzoek tot storting wordt als volgt in tranches gestructureerd:

   a) de eerste tranche van het jaar in verband met het uiterlijk op 16 april gedane verzoek tot storting komt overeen met een bedrag dat gelijk is aan het equivalent van de in lid 1 bedoelde raming van de jaarlijkse financiële bijdrage van het desbetreffende programma.

      Zwitserland betaalt het bedrag van dit verzoek tot storting uiterlijk zestig dagen na het verzoek tot storting;

b) indien van toepassing, stemt de tweede tranche van het jaar met betrekking tot het op zijn vroegst op 22 oktober en uiterlijk op 31 oktober gedane verzoek tot storting overeen met het verschil tussen het in lid 1 bedoelde bedrag en het in lid 3 bedoelde bedrag indien het in lid 3 bedoelde bedrag hoger is. Zwitserland betaalt het in dit verzoek tot storting vermelde bedrag uiterlijk op 21 december.

Zwitserland kan voor elk programma en elke activiteit afzonderlijke betalingen verrichten.

5. Wanneer deze overeenkomst in 2025 voorlopig van toepassing wordt, doet de Europese Commissie voor het eerste jaar van de uitvoering ervan binnen zestig dagen na de ondertekening van deze overeenkomst, en uiterlijk op 10 december 2025, één enkel verzoek tot storting.

6. Wanneer deze overeenkomst in 2025 voorlopig van toepassing wordt, betaalt Zwitserland het in het in lid 5 bedoelde verzoek tot storting vermelde bedrag uiterlijk dertig dagen na de datum van het verzoek tot storting en uiterlijk op 21 december 2025.

7. Wanneer de deelname van Zwitserland overeenkomstig artikel 20 van deze overeenkomst wordt beëindigd, zijn alle betalingen verschuldigd met betrekking tot de periode voordat de opzegging van kracht wordt. De Europese Commissie doet uiterlijk één maand na het van kracht worden van de opzegging een verzoek tot storting van het verschuldigde bedrag. Zwitserland betaalt dat verschuldigde bedrag binnen zestig dagen na het verzoek tot storting.

8. Voor elke te late betaling van de bijdrage betaalt Zwitserland vanaf de vervaldag tot de datum van volledige betaling van het uitstaande bedrag achterstandsrente over dat uitstaande bedrag.

9. De rentevoet voor op de vervaldag te ontvangen, maar nog niet betaalde bedragen is het door de Europese Centrale Bank op haar basisherfinancieringstransacties toegepaste percentage dat geldt op de eerste dag van de maand van de vervaldag, zoals gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie, C-serie, of 0 % als dat hoger is, plus 3,5 procentpunt.

PROTOCOL I

DEELNAME AAN HET HORIZON EUROPA-PROGRAMMA, HET EURATOM-PROGRAMMA VOOR ONDERZOEK EN OPLEIDING, HET DIGITAAL EUROPA-PROGRAMMA EN HET ERASMUS+-PROGRAMMA

DEEL I

ALGEMENE REGELS

ARTIKEL 1

Programma's waaraan Zwitserland deelneemt

1. Zwitserland neemt als geassocieerd land deel aan en draagt bij tot de programma's en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, die zijn vastgesteld bij de volgende basishandelingen:

a) Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013[1] ("Horizon Europa-programma"), uitgevoerd aan de hand van het specifieke programma dat is vastgesteld bij Besluit (EU) 2021/764 van de Raad van 10 mei 2021 tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot intrekking van Besluit 2013/743/EU[2], in de meest recente versies daarvan en door middel van een financiële bijdrage aan het Europees Instituut voor innovatie en technologie, dat is opgericht bij Verordening (EU) 2021/819 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 betreffende het Europees Instituut voor innovatie en technologie[3];

[1] PB EU L 170 van 12.5.2021, blz. 1.
[2] PB EU L 167I van 12.5.2021, blz. 1.
[3] PB EU L 189 van 28.5.2021, blz. 61.

b) Verordening (Euratom) 2021/765 van de Raad van 10 mei 2021 tot vaststelling van het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2021-2025 ter aanvulling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2018/1563[1] ("Euratom-programma"), in de meest recente versie daarvan;

c) Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het programma Digitaal Europa en tot intrekking van Besluit (EU) 2015/2240[2] ("Digitaal Europa-programma"), in de meest recente versie daarvan;

d) Verordening (EU) 2021/817 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot vaststelling van "Erasmus+": het programma van de Unie voor onderwijs en opleiding, jeugd en sport, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1288/2013[3] ("Erasmus+-programma"), in de meest recente versie daarvan.

2. Dit protocol is niet van toepassing op toekenningsprocedures voor de uitvoering van vastleggingen in de begroting voor:

a) 2021, 2022, 2023 of 2024 in de programma's of activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, als bedoeld in artikel 1, lid 1, punten a), b) en c), van dit protocol;

b) 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 of 2026 in het programma van de Unie, als bedoeld in artikel 1, lid 1, punt d), van dit protocol.

---

1 PB L 167l van 12.5.2021, blz. 81.
2 PB L 166 van 11.5.2021, blz. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj.
3 PB EU L 189 van 28.5.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj.

ARTIKEL 2

Duur van de deelname van Zwitserland

1. Zwitserland neemt deel aan de programma's en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, als bedoeld in:

a) artikel 1, lid 1, punten a), b) en c), van dit protocol vanaf 1 januari 2025 of een andere datum indien daarin is voorzien in een specifieke titel van dit protocol voor de resterende duur ervan of tot het einde van het MFK 2021-2027, indien dat korter is;

b) artikel 1, lid 1, punt d), van dit protocol vanaf 1 januari 2027 voor de resterende duur ervan of tot het einde van het MFK 2021-2027, indien dat korter is, met inachtneming van de voorwaarden in artikel 14 van dit protocol.

2. Zwitserland of Zwitserse entiteiten komen in aanmerking onder de voorwaarden van artikel 4 van deze overeenkomst met betrekking tot de toekenningsprocedures van de Unie, waarmee de in artikel 1 van dit protocol bedoelde vastleggingen in de begroting van de programma's en activiteiten, of onderdelen daarvan, worden uitgevoerd binnen de in lid 1 van dit artikel vastgestelde termijnen.

Voor de programma's en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, als bedoeld in artikel 1, lid 1, punten a), b) en c), van dit protocol komt Zwitserland of komen Zwitserse entiteiten niet in aanmerking voor financiering door de Unie in het kader van toekenningsprocedures van de Unie voor de uitvoering van vastleggingen in de begroting voor 2021, 2022, 2023 of 2024, onverminderd de toepasselijke subsidiabiliteitsregels voor entiteiten van niet-geassocieerde derde landen die zijn vastgesteld in de basishandeling of andere regels met betrekking tot de uitvoering van het programma of de activiteit van de Unie.

Voor de programma's en activiteiten van de Unie, of onderdelen daarvan, als bedoeld in artikel 1, lid 1, punt d), van dit protocol komt Zwitserland of komen Zwitserse entiteiten niet in aanmerking voor financiering door de Unie in het kader van toekenningsprocedures van de Unie voor de uitvoering van vastleggingen in de begroting voor 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 of 2026, onverminderd de toepasselijke subsidiabiliteitsregels voor entiteiten van niet-geassocieerde derde landen die zijn vastgesteld in de basishandeling of andere regels met betrekking tot de uitvoering van het programma of de activiteit van de Unie.

ARTIKEL 3

Slotbepalingen

Dit protocol blijft van kracht zolang dat nodig is voor de afronding van alle projecten, acties, activiteiten of onderdelen daarvan, die vanuit de in artikel 1 van dit protocol genoemde programma's van de Unie worden gefinancierd, van alle acties die nodig zijn om de financiële belangen van de Unie te beschermen, en van alle financiële verplichtingen tussen de overeenkomstsluitende partijen die voortvloeien uit de uitvoering van dit protocol.

Dit protocol wordt verlengd en is voor de periode 2026-2027 onder dezelfde voorwaarden van toepassing op de opvolger van het Euratom-programma, tenzij een van de overeenkomstsluitende partijen binnen drie maanden na de bekendmaking van dat vervolgprogramma in het *Publicatieblad van de Europese Unie* kennis geeft van haar besluit om dit protocol niet tot dat vervolgprogramma uit te breiden. In geval van een dergelijke kennisgeving is dit protocol met ingang van 1 januari 2026 niet van toepassing op de opvolger van het Euratom-programma.

ARTIKEL 4

Bijlage

De bijlage bij dit protocol maakt daarvan integrerend deel uit.

DEEL II

SPECIFIEKE VOORWAARDEN VOOR DEELNAME AAN PROGRAMMA'S VAN DE UNIE

TITEL 1

HORIZON EUROPA-PROGRAMMA EN EURATOM-PROGRAMMA TER AANVULLING VAN HORIZON EUROPA

ARTIKEL 5

Specifieke voorwaarden voor deelname aan het Horizon Europa-programma en het Euratom-programma ter aanvulling van Horizon Europa

1. Voordat zij beslist of Zwitserse entiteiten in aanmerking komen voor een actie met betrekking tot de strategische activa, belangen, autonomie of veiligheid van de Unie als bedoeld in artikel 22, lid 5, van Verordening (EU) 2021/695, kan de Europese Commissie om specifieke informatie of waarborgen verzoeken, zoals:

a) informatie over de vraag of entiteiten van de Unie op basis van wederkerigheid toegang hebben gekregen of zullen krijgen tot bestaande en geplande programma's, projecten, acties, activiteiten of andere maatregelen van Zwitserland, of onderdelen daarvan, die gelijkwaardig zijn aan de desbetreffende actie in het kader van Horizon Europa;

b) informatie over de vraag of Zwitserland beschikt over een nationaal screeningmechanisme voor investeringen en waarborgen dat de Zwitserse autoriteiten bij de Europese Commissie verslag uitbrengen en advies vragen over alle mogelijke gevallen waarbij zij, bij de toepassing van een dergelijk mechanisme, kennis hebben gekregen van een voorgenomen buitenlandse investering in, of overname door een entiteit die buiten Zwitserland is gevestigd of waarover vanuit het buitenland zeggenschap wordt uitgeoefend, van een Zwitserse entiteit die financiering vanuit het Horizon Europa-programma of het Euratom-programma heeft ontvangen in het kader van acties met betrekking tot de strategische activa, belangen, autonomie of veiligheid van de Unie, voor zover de Europese Commissie na de ondertekening van subsidieovereenkomsten met deze entiteiten aan Zwitserland de lijst van de relevante Zwitserse entiteiten verstrekt; en

c) waarborgen dat geen van de resultaten, technologieën, diensten en producten die door Zwitserse entiteiten in het kader van de desbetreffende acties worden ontwikkeld, gedurende de actie en tot vier jaar na het einde van de actie aan beperkingen zullen worden onderworpen wat betreft de uitvoer daarvan naar de lidstaten van de Unie; Zwitserland deelt gedurende de actie en tot vier jaar na het einde van de actie jaarlijks een bijgewerkte lijst met zaken die aan uitvoerbeperkingen onderworpen zijn.

2. Zwitserse entiteiten kunnen deelnemen aan de activiteiten van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) onder voorwaarden die gelijkwaardig zijn aan de voorwaarden voor entiteiten van de Unie, tenzij beperkingen noodzakelijk zijn om coherentie met de reikwijdte van de deelname te waarborgen in verband met de uitvoering van lid 1.

3. Indien de Unie het Horizon Europa-programma uitvoert door de artikelen 185 en 187 VWEU toe te passen, kunnen Zwitserland en Zwitserse entiteiten deelnemen aan de uit hoofde van deze bepalingen tot stand gebrachte juridische structuren, in overeenstemming met de rechtshandelingen van de Unie die voor de totstandbrenging van die structuren zijn of zullen worden vastgesteld.

4. Zwitserland wordt regelmatig op de hoogte gehouden van activiteiten van het JRC in verband met de deelname van Zwitserland aan elk programma, en met name van de meerjarige werkprogramma's van het JRC. Voor een kwestie met betrekking tot de deelname van Zwitserland aan elk programma wordt een hoge vertegenwoordiger van Zwitserland uitgenodigd om als waarnemer deel te nemen aan vergaderingen van de raad van beheer van het JRC.

5. Verordening (EU) 2021/819[1] of de rechtshandeling van de Unie ter vervanging van die verordening en Besluit (EU) 2021/820 van het Europees Parlement en de Raad[2] zijn van toepassing op de deelname van Zwitserse entiteiten aan kennis- en innovatiegemeenschappen overeenkomstig artikel 4 van deze overeenkomst.

6. Vertegenwoordigers van Zwitserland hebben het recht om als waarnemers deel te nemen aan het in artikel 14 van Besluit (EU) 2021/764 van de Raad en artikel 16 van Verordening (Euratom) 2021/765 van de Raad bedoelde comité, zonder stemrecht en enkel voor kwesties die Zwitserland betreffen wanneer dat comité kwesties bespreekt in verband met de uitvoering van het Horizon Europa-programma en het Euratom-programma. Bij een dergelijke deelname wordt artikel 6 van deze overeenkomst in acht genomen. De reiskosten van de vertegenwoordigers van Zwitserland naar de vergaderingen van dit comité worden vergoed in economyclass. Voor alle andere aangelegenheden gelden voor de vergoeding van reis- en verblijfkosten dezelfde regels als voor vertegenwoordigers van de lidstaten.

---

[1] Verordening (EU) 2021/819 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 betreffende het Europees Instituut voor innovatie en technologie (PB EU L 189 van 28.5.2021, blz. 61).

[2] Besluit (EU) 2021/820 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 betreffende de strategische innovatieagenda van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) 2021-2027: Het innovatietalent en de innovatiecapaciteit van Europa stimuleren, en tot intrekking van Besluit nr. 1312/2013/EU (PB EU L 189 van 28.5.2021, blz. 91).

ARTIKEL 6

Wederkerigheid

In de Unie gevestigde juridische entiteiten kunnen deelnemen aan programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen van Zwitserland, of onderdelen daarvan, die gelijkwaardig zijn aan die van het Horizon Europa-programma en het Euratom-programma, overeenkomstig de regelgeving van Zwitserland.

Bijlage I bij dit protocol bevat een niet-uitputtende lijst van gelijkwaardige programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen van Zwitserland, of onderdelen daarvan.

De financiering door Zwitserland van in de Unie gevestigde juridische entiteiten is onderworpen aan de regelgeving van Zwitserland betreffende de werking van programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen, of onderdelen daarvan, voor onderzoek en innovatie. Indien geen financiering wordt verstrekt, kunnen in de Unie gevestigde juridische entiteiten met hun eigen middelen deelnemen.

ARTIKEL 7

Open wetenschap

De overeenkomstsluitende partijen bevorderen en stimuleren openwetenschapspraktijken in hun programma's, projecten, acties en activiteiten, of onderdelen daarvan, wederzijds en overeenkomstig de voorschriften van het Horizon Europa-programma en het Euratom-programma en de toepasselijke regelgeving van Zwitserland.

ARTIKEL 8

Financiële voorwaarden voor het Horizon Europa-programma

1. Artikel 8 van deze overeenkomst is van toepassing op het Horizon Europa-programma.

2. Artikel 9 van deze overeenkomst is van toepassing op het Horizon Europa-programma.

3. Voor de berekening van de automatische correctie als bedoeld in artikel 9 van deze overeenkomst en in dit artikel, gelden de volgende nadere bepalingen:

a) "subsidies op basis van mededinging" zijn door middel van oproepen tot het indienen van voorstellen toegekende subsidies, waarvan de eindbegunstigden kunnen worden geïdentificeerd wanneer de automatische correctie wordt berekend; financiële steun aan derden in de zin van artikel 207 van het Financieel Reglement valt hier niet onder;

b) indien een juridische verbintenis met een consortium wordt aangegaan, zijn de bedragen die worden gebruikt om de aanvankelijke bedragen van de juridische verbintenis vast te stellen de cumulatieve bedragen die zijn toegewezen aan begunstigden die Zwitserse entiteiten zijn, overeenkomstig de indicatieve verdeling van de begroting van de subsidieovereenkomst;

c) alle bedragen van juridische verbintenissen in het kader van subsidies op basis van mededinging worden vastgesteld met behulp van het elektronische systeem "eCorda" van de Europese Commissie en worden op de tweede woensdag van februari van het jaar N+2 opgenomen;

d) "niet-interventiekosten" zijn andere kosten van het Horizon Europa-programma dan subsidies op basis van mededinging, met inbegrip van ondersteunende uitgaven, programmaspecifiek beheer en andere acties;

e) de bedragen die aan internationale organisaties worden toegewezen als juridische entiteiten die de eindbegunstigde zijn, worden beschouwd als niet-interventiekosten.

4. Het automatisch correctiemechanisme wordt als volgt toegepast:

a) automatische correcties voor jaar N in verband met de betaling van vastleggingskredieten voor jaar N, verhoogd overeenkomstig artikel 7, lid 5, van deze overeenkomst, worden in jaar N+2 toegepast op basis van gegevens uit eCorda over jaar N en jaar N+1 als bedoeld in lid 3, punt c), van dit artikel, nadat eventuele aanpassingen overeenkomstig artikel 8 van deze overeenkomst zijn toegepast op de bijdrage van Zwitserland aan het Horizon Europa-programma; het in aanmerking te nemen bedrag is het bedrag van subsidies op basis van mededinging waarvoor gegevens beschikbaar zijn wanneer de correctie wordt berekend;

b) met ingang van het jaar N+2 en tot en met 2029 wordt het bedrag van de automatische correctie berekend door het verschil te nemen tussen:

i) het totale bedrag van de subsidies op basis van mededinging dat aan Zwitserland of Zwitserse entiteiten is toegewezen als vastleggingen voor begrotingskredieten van jaar N; en

ii) het bedrag van de aangepaste operationele bijdrage van Zwitserland voor jaar N, vermenigvuldigd met de verhouding tussen:

A. het bedrag van subsidies op basis van mededinging uit de vastleggingskredieten voor jaar N, verhoogd overeenkomstig artikel 7, lid 5, van deze overeenkomst; en

B. het totaal van alle goedgekeurde vastleggingskredieten in de begroting voor jaar N, met inbegrip van niet-interventiekosten.

Als een correctie wordt toegepast voor situaties waarin Zwitserse entiteiten zijn uitgesloten, op grond van de toepassing van artikel 8, worden de overeenkomstige bedragen van subsidies op basis van mededinging niet in de berekeningen opgenomen.

5. Indien met betrekking tot de operationele bijdrage van Zwitserland voor een bepaald jaar N het volgens de methode van artikel 9, lid 2, van deze overeenkomst berekende verschil negatief is en in absolute termen meer dan 8 % van de overeenkomstige operationele bijdrage voor jaar N bedraagt, wordt de toekomstige operationele bijdrage van Zwitserland voor jaar N+2 verminderd met het verschil tussen het absolute bedrag dat is berekend volgens de methode van artikel 9, lid 2, voor jaar N en het bedrag dat overeenkomt met 8 % van de overeenkomstige operationele bijdrage voor jaar N.

Na het einde van de in artikel 2, lid 1, van dit protocol bedoelde periode worden eventuele verlagingen van toekomstige operationele bijdragen, als bedoeld in de eerste alinea van dit lid, toegepast op de operationele bijdragen van Zwitserland aan een vervolgprogramma waaraan Zwitserland deelneemt.

Indien de operationele bijdrage van Zwitserland overeenkomstig de eerste en de tweede alinea in jaar N+2 wordt aangepast, wordt die aanpassing in aanmerking genomen voor de berekening van het jaarlijkse bedrag voor jaar N+2 overeenkomstig punt 4 van de bijlage betreffende de financiële uitvoeringsbepalingen.

ARTIKEL 9

Financiële voorwaarden voor het Euratom-programma

1. Artikel 8 van deze overeenkomst is niet van toepassing op het Euratom-programma ter aanvulling van Horizon Europa.

2. Artikel 9 van deze overeenkomst is niet van toepassing op het Euratom-programma ter aanvulling van Horizon Europa.

3. In afwijking van artikel 7, lid 7, van deze overeenkomst bedraagt de verdeelsleutel die in de jaren 2025, 2026 en 2027 wordt toegepast voor de berekening van de operationele bijdrage voor de deelname aan het Euratom-programma 95,4 % van de in artikel 7, lid 6, van deze overeenkomst vastgestelde verdeelsleutel.

TITEL 2

DEELNAME AAN HET DIGITAAL EUROPA-PROGRAMMA

ARTIKEL 10

Reikwijdte van de associatie

Zwitserland neemt als geassocieerd land deel aan en draagt bij tot specifieke doelstellingen (SD) SD1 (high performance computing (HPC)), SD2 (artificiële intelligentie), SD4 (geavanceerde digitale vaardigheden) en SD5 (uitrol en optimaal gebruik van digitale capaciteiten en interoperabiliteit) van het programma Digitaal Europa als bedoeld in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/694.

ARTIKEL 11

Specifieke voorwaarden voor deelname aan het Digitaal Europa-programma

1. Voordat zij beslist of Zwitserse entiteiten in aanmerking komen voor een actie waarvoor de deelname om naar behoren gemotiveerde redenen aan beperkingen is onderworpen op basis van artikel 12, lid 6, van Verordening (EU) 2021/694, kan de Europese Commissie om specifieke informatie of waarborgen verzoeken, zoals:

a) informatie over de vraag of entiteiten van de Unie op basis van wederkerigheid toegang hebben gekregen of zullen krijgen tot bestaande en geplande programma's, projecten of acties van Zwitserland die gelijkwaardig zijn aan de desbetreffende actie in het kader van Digitaal Europa;

b) informatie over de vraag of Zwitserland beschikt over een nationaal screeningmechanisme voor investeringen en waarborgen dat de Zwitserse autoriteiten bij de Europese Commissie verslag uitbrengen en advies vragen over alle mogelijke gevallen waarbij zij, bij de toepassing van een dergelijk mechanisme, kennis hebben gekregen van een voorgenomen buitenlandse investering in, of overname door een entiteit die buiten Zwitserland is gevestigd of waarover vanuit het buitenland zeggenschap wordt uitgeoefend, van een Zwitserse entiteit die financiering vanuit het Digitaal Europa-programma heeft ontvangen in het kader van acties, voor zover de Europese Commissie na de ondertekening van subsidieovereenkomsten met deze entiteiten aan Zwitserland de lijst van de relevante in Zwitserland gevestigde juridische entiteiten verstrekt; en

c) waarborgen dat geen van de resultaten, technologieën, diensten en producten die door in Zwitserland gevestigde entiteiten in het kader van de desbetreffende acties worden ontwikkeld, gedurende de actie en tot vier jaar na het einde van de actie aan beperkingen zullen worden onderworpen wat betreft de uitvoer daarvan naar de lidstaten van de Unie; gedurende de actie en tot vier jaar na het einde van de actie deelt Zwitserland jaarlijks een bijgewerkte lijst met zaken die aan nationale uitvoerbeperkingen onderworpen zijn.

2. Wanneer de deelname aan een actie om redenen in verband met de veiligheid van de Unie ingevolge de voorwaarden van de oproep aan beperkingen onderworpen is uit hoofde van artikel 12, lid 6, van Verordening (EU) 2021/694, kan de Europese Commissie Zwitserland om specifieke informatie of waarborgen verzoeken om te beoordelen of de door de betrokken entiteiten verstrekte waarborgen dat hun deelname aan de actie geen negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid van de Unie, toereikend zijn.

3. Indien de Unie het Digitaal Europa-programma uitvoert door de artikelen 185 en 187 VWEU toe te passen, kunnen Zwitserland en Zwitserse entiteiten deelnemen aan de uit hoofde van deze bepalingen tot stand gebrachte juridische structuren, in overeenstemming met de rechtshandelingen van de Unie die voor de totstandbrenging van die structuren zijn of zullen worden vastgesteld.

ARTIKEL 12

Wederkerigheid

In de Unie gevestigde juridische entiteiten kunnen deelnemen aan programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen van Zwitserland, of onderdelen daarvan, die gelijkwaardig zijn aan die van het Digitaal Europa-programma, overeenkomstig de regelgeving van Zwitserland.

Bijlage I bij dit protocol bevat een niet-uitputtende lijst van gelijkwaardige programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen van Zwitserland, of onderdelen daarvan.

De financiering door Zwitserland van in de Unie gevestigde juridische entiteiten is onderworpen aan de regelgeving van Zwitserland betreffende de werking van programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen, of onderdelen daarvan, voor onderzoek en innovatie. Indien geen financiering wordt verstrekt, kunnen in de Unie gevestigde juridische entiteiten met hun eigen middelen deelnemen.

ARTIKEL 13

Financiële voorwaarden

Artikel 8 van deze overeenkomst is niet van toepassing op het Digitaal Europa-programma.

TITEL 3

DEELNAME AAN HET ERASMUS+-PROGRAMMA

ARTIKEL 14

Specifieke voorwaarden voor deelname aan het Erasmus+-programma

De deelname van Zwitserland aan het Erasmus+-programma is afhankelijk van de benoeming van een nationale autoriteit, de oprichting van een nationaal agentschap en de aanwijzing van een onafhankelijk auditorgaan, overeenkomstig de artikelen 26, 27, 28 en 29 van Verordening (EU) 2021/817.

De deelname van Zwitserland aan het Erasmus+-programma start op de datum waarop de Europese Commissie haar goedkeuring hecht aan de evaluatie vooraf van de naleving met betrekking tot het nationale agentschap, overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EU) 2021/817.

ARTIKEL 15

Financiële voorwaarden

1. Artikel 8 van deze overeenkomst is niet van toepassing op het Erasmus+-programma.

2. In afwijking van artikel 7, lid 7, van deze overeenkomst bedraagt de verdeelsleutel die in het jaar 2027 wordt toegepast voor de berekening van de operationele bijdrage voor de deelname aan het Erasmus+-programma 70 % van de in artikel 7, lid 6, van deze overeenkomst vastgestelde verdeelsleutel.

BIJLAGE I

Lijst van de gelijkwaardige programma's, projecten, acties en activiteiten van Zwitserland, of onderdelen daarvan

1. De programma's, projecten, acties of activiteiten van Zwitserland, of onderdelen daarvan, in de volgende niet-uitputtende lijst worden als gelijkwaardig aan het Horizon Europa-programma en het Euratom-programma beschouwd:

   – Bridge Proof-of-Concept

   – SNSF Project funding

   – SNSF Health & well-being

   – SNSF MARVIS

   – SNSF International Co-Investigator Scheme

   – SNSF National Centres of Competence in Research (NCCRs)

   – Ambizione

   – Spark

   – Funding programmes FOT

– Sustained Scientific User Laboratory for Simulation and Data-based Science at CSCS (User Lab)

– Swiss Data Science Center

– Swiss Plasma Center / Swiss Fusion Hub

– Swiss Light Source SLS

– Swiss Spallation Neutron Source (SINQ)

– SμS muon source

– Swiss Research Infrastructure for Particle Physics CHRISP

– Swiss X-ray Free Electron Laser SwissFEL

– Swiss-Norwegian beamline (SNBL)

– SwissChips Initiative

– Swiss Twins.

2. De programma’s, projecten, acties en activiteiten van Zwitserland, of onderdelen daarvan, in de volgende niet-uitputtende lijst worden als gelijkwaardig aan het Digitaal Europa-programma beschouwd:

[…]

PROTOCOL II

DEELNAME AAN ACTIVITEITEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERNEMING VOOR ITER EN DE ONTWIKKELING VAN FUSIE-ENERGIE, DE ITER-OVEREENKOMST EN DE OVEREENKOMST INZAKE DE BREDERE AANPAK

ARTIKEL 1

Reikwijdte van de associatie

Zwitserland neemt deel als lid van en draagt bij tot de gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie (F4E) overeenkomstig artikel 2, punt c), van Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad[1] en de daaraan gehechte statuten (de "F4E-statuten"), en draagt zo bij tot de toekomstige wetenschappelijke en technologische samenwerking op het gebied van beheerste kernfusie via de associatie van Zwitserland met het Euratom-programma.

ARTIKEL 2

Duur van de deelname van Zwitserland

1. Zwitserland neemt met ingang van 1 januari 2026 deel als lid van F4E voor de duur van het bestaan van F4E, mits aan de voorwaarden van Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad wordt voldaan.

[1] Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad tot oprichting van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie van gunsten daaraan (PB EU L 90 van 30.3.2007, blz. 58).

2. Zwitserland of Zwitserse entiteiten komen in aanmerking onder de voorwaarden van artikel 4 van deze overeenkomst met betrekking tot de toekenningsprocedures van de Unie, waarmee de in artikel 1 van dit protocol bedoelde vastleggingen in de begroting van de programma's en activiteiten, of onderdelen daarvan, worden uitgevoerd binnen de in lid 1 van dit artikel vastgestelde termijnen. Zwitserland of Zwitserse entiteiten komen niet in aanmerking voor financiering door de Unie in het kader van toekenningsprocedures van de Unie voor de uitvoering van vastleggingen in de begroting voor 2021, 2022, 2023, 2024 of 2025, onverminderd de toepasselijke subsidiabiliteitsregels voor entiteiten van niet-geassocieerde derde landen die zijn vastgesteld in de basishandeling of andere regels met betrekking tot de uitvoering van de F4E-activiteiten.

ARTIKEL 3

Specifieke voorwaarden voor deelname aan activiteiten van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie

1. Niettegenstaande artikel 12, lid 2, punt a), en artikel 82, lid 3, punt a), van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Unie en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie, vastgesteld bij Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad van 29 februari 1968[1], en overeenkomstig artikel 10 van de F4E-statuten, kunnen Zwitserse onderdanen met volledige burgerrechten door de directeur van F4E worden benoemd tot personeel van F4E.

[1] Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad van 29 februari 1968 tot vaststelling van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen, alsmede van bijzondere maatregelen welke tijdelijk op de ambtenaren van de Commissie van toepassing zijn (PB L 56 van 4.3.1968, blz. 1).

2. Zwitserland heeft stemrecht in de raad van bestuur van F4E en levert een jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage aan F4E overeenkomstig bijlage II bij de F4E-statuten.

3. Onverminderd de bepalingen van deze overeenkomst, en met name van artikel 4, kunnen Zwitserse entiteiten deelnemen aan alle activiteiten van F4E onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor juridische entiteiten van Euratom.

4. Vertegenwoordigers van Zwitserland nemen deel aan de vergaderingen van F4E overeenkomstig de F4E-statuten.

5. Zwitserland past Protocol nr. 7 betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie, gehecht aan het VWEU, toe op F4E, haar directeur en personeel in verband met hun activiteiten uit hoofde van Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad, met de volgende modaliteiten:

a) uitbreiding van de toepassing van het protocol tot Zwitserland;

iedere verwijzing naar de lidstaten in het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie moet worden opgevat als zijnde eveneens van toepassing op Zwitserland, tenzij in het onderstaande anders wordt bepaald;

b) vrijstelling van indirecte belastingen (inclusief btw) voor F4E:

i) op vanuit Zwitserland geëxporteerde goederen en diensten wordt geen Zwitserse belasting over de toegevoegde waarde (btw) geheven; wat goederen en diensten betreft die in Zwitserland voor officieel gebruik aan F4E worden geleverd, geschiedt de btw-vrijstelling overeenkomstig artikel 3, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie door middel van teruggave van de betaalde bedragen; vrijstelling van btw wordt verleend indien de werkelijke aankoopprijs voor de op de factuur of een gelijkwaardig document vermelde goederen en dienstverstrekkingen (inclusief belastingen) ten minste 100 CHF bedraagt;

ii) teruggave van de betaalde btw-bedragen volgt op vertoon van de speciaal hiertoe bestemde Zwitserse formulieren aan de afdeling btw van de federale belastingautoriteiten; de aanvragen worden in beginsel behandeld binnen drie maanden, te rekenen vanaf de indiening van het van de nodige bewijsstukken vergezelde verzoek om terugbetaling;

c) wijze van toepassing van de regelgeving betreffende het personeel van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER:

i) wat artikel 12, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie betreft, stelt Zwitserland, volgens de beginselen van zijn intern recht, de ambtenaren en overige personeelsleden van F4E in de zin van artikel 2 van Verordening (Euratom, EGKS, EEG) nr. 549/69[1] vrij van federale, kantonnale en gemeentelijke belastingen op salarissen, lonen en emolumenten die door de Unie worden betaald en waarop, te harer gunste, een interne belasting van toepassing is;

[1] Verordening (Euratom, EGKS, EEG) nr. 549/69 van de Raad van 25 maart 1969 ter bepaling van de categorieën van ambtenaren en overige personeelsleden van de Europese Gemeenschappen waarop de bepalingen van de artikelen 12, 13, tweede alinea, en 14 van het Protocol nr. 7 betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie, gehecht aan het VWEU, van toepassing zijn.

ii) voor de toepassing van artikel 13 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie wordt Zwitserland niet als een lidstaat in de zin van punt a) beschouwd;

iii) de ambtenaren en overige personeelsleden van F4E, alsook hun gezinsleden die zijn aangesloten bij het op de ambtenaren en overige personeelsleden van de Unie van toepassing zijnde socialeverzekeringsstelsel, vallen niet verplicht onder het Zwitserse socialeverzekeringsstelsel;

iv) het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft uitsluitende bevoegdheid voor alle kwesties betreffende de betrekkingen tussen de Europese Commissie of F4E en haar personeel, wat betreft de toepassing van Verordening (EEG/Euratom/EGKS) nr. 259/68 van de Raad en de andere bepalingen van het recht van de Unie tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden.

6. Zwitserland verleent ook alle voordelen waarin bijlage III bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voorziet, aan F4E in het kader van haar officiële activiteiten.

ARTIKEL 4

Financiële controles

1. F4E en ambtenaren van de Europese Commissie en andere door F4E en de Europese Commissie gemachtigde personen hebben op passende wijze toegang, ook in elektronische vorm, tot locaties, werkzaamheden en documenten en tot alle informatie die nodig is om evaluaties en audits uit te voeren, alsmede om maatregelen te nemen ter bescherming van de financiële belangen van de Unie overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van deze overeenkomst. Dit recht van toegang wordt uitdrukkelijk vermeld in de contracten of overeenkomsten die worden gesloten ter uitvoering van de instrumenten waarnaar in dit protocol wordt verwezen.

2. De bevoegde Zwitserse autoriteiten stellen F4E en de Europese Commissie onverwijld in kennis van elk feit of vermoeden waarvan zij kennis hebben gekregen in verband met een onregelmatigheid bij de sluiting en de uitvoering van de contracten of overeenkomsten die zijn gesloten ter uitvoering van de instrumenten waarnaar in dit protocol wordt verwezen.

3. Onverminderd de toepassing van het Zwitserse strafrecht kan F4E of de Europese Commissie administratieve maatregelen en sancties opleggen in overeenstemming met het Financieel Reglement en Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad[1].

4. Besluiten die F4E of de Europese Commissie neemt binnen het toepassingsgebied van dit protocol, die voor natuurlijke of rechtspersonen, met uitzondering van de staten, een geldelijke verplichting inhouden, vormen in Zwitserland executoriale titel.

[1] Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB EU L 312 van 23.12.1995, blz. 1).

5. De formule van tenuitvoerlegging voor een besluit uit hoofde van het vorige lid wordt uitgevaardigd overeenkomstig artikel 14 van deze overeenkomst. F4E of de Europese Commissie wordt hiervan in kennis gesteld door de door de Zwitserse regering aangewezen autoriteit.

ARTIKEL 5

Financiële voorwaarden

1. Artikel 8 van deze overeenkomst is niet van toepassing op dit protocol.

2. In afwijking van artikel 7, lid 7, van deze overeenkomst bedraagt de verdeelsleutel die in de jaren 2026 en 2027 wordt toegepast voor de berekening van de operationele bijdrage voor de deelname aan F4E 95,4 % van de in artikel 7, lid 6, van deze overeenkomst vastgestelde verdeelsleutel.

ARTIKEL 6

Toepasselijkheid van de ITER-overeenkomst, de overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten voor ITER en de overeenkomst inzake de bredere aanpak op het grondgebied van Zwitserland

1. De overeenkomstsluitende partijen komen het volgende overeen:

a) de ITER-overeenkomst is van toepassing op het grondgebied van Zwitserland en voor de toepassing van dit artikel wordt dit protocol beschouwd als een relevante overeenkomst voor de toepassing van artikel 21 van die overeenkomst;

b) de overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten voor ITER is van toepassing op het grondgebied van Zwitserland en voor de toepassing van dit artikel wordt dit protocol beschouwd als een relevante overeenkomst voor de toepassing van artikel 24 van die overeenkomst; en

c) de overeenkomst inzake de bredere aanpak is van toepassing op het grondgebied van Zwitserland, met name de voorrechten en immuniteiten uit hoofde van artikel 13 en artikel 14, lid 5, van die overeenkomst, en voor de toepassing van dit artikel wordt dit protocol beschouwd als een relevante overeenkomst voor de toepassing van artikel 26 van die overeenkomst.

2. Zwitserse onderdanen met volledige burgerrechten komen onder dezelfde voorwaarden als onderdanen van de lidstaten in aanmerking om:

a) te worden aangewezen door Euratom als vertegenwoordiger in de Raad van de Internationale ITER-Organisatie voor fusie-energie (artikel 6, lid 1, van de ITER-overeenkomst);

b) te worden aangewezen door de Raad van de Internationale ITER-Organisatie voor fusie-energie als leidinggevend personeel (artikel 6, lid 7, punt d), van de ITER-overeenkomst);

c) door Euratom te worden gedetacheerd als personeelslid bij de Internationale ITER-Organisatie voor fusie-energie (artikel 7, lid 2, van de ITER-overeenkomst);

d) rechtstreeks in dienst te worden genomen door de Internationale ITER-Organisatie voor fusie-energie door middel van een benoeming door haar directeur-generaal (artikel 7, lid 2, en lid 4, punt b), van de ITER-overeenkomst);

e) te worden aangewezen door Euratom als vertegenwoordiger in het stuurcomité inzake de bredereaanpakactiviteiten en in de projectcomités van de bredereaanpakactiviteiten (artikelen 3 en 5 van de overeenkomst inzake de bredere aanpak);

f) door het stuurcomité te worden aangewezen als personeelslid van het secretariaat (artikel 4 van de overeenkomst inzake de bredere aanpak);

g) door Euratom te worden gedetacheerd bij de bredereaanpakactiviteiten, dat wil zeggen als lid van de projectteams of als projectleider (artikel 6 van de overeenkomst inzake de bredere aanpak).

3. Zwitserland wordt door Euratom schriftelijk in kennis gesteld indien het ITER-programma, de ITER-overeenkomst, de overeenkomst inzake de bredere aanpak of de overeenkomst inzake de voorrechten en immuniteiten voor ITER moet worden gewijzigd.

ARTIKEL 7

Wederkerigheid

In de Unie gevestigde juridische entiteiten kunnen deelnemen aan programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen van Zwitserland, of onderdelen daarvan, die gelijkwaardig zijn aan die van de ITER-Organisatie, F4E of de bredere aanpak, overeenkomstig de regelgeving van Zwitserland. Bijlage I bij dit protocol bevat een niet-uitputtende lijst van gelijkwaardige programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen van Zwitserland, of onderdelen daarvan.

De financiering door Zwitserland van in de Unie gevestigde juridische entiteiten is onderworpen aan de regelgeving van Zwitserland betreffende de werking van programma's, projecten, acties, activiteiten en andere maatregelen, of onderdelen daarvan, voor onderzoek en innovatie. Indien geen financiering wordt verstrekt, kunnen in de Unie gevestigde juridische entiteiten met hun eigen middelen deelnemen.

ARTIKEL 8

Slotbepalingen

Dit protocol blijft van kracht zolang dat nodig is voor de afronding van alle projecten, acties, activiteiten of onderdelen daarvan, die vanuit de in artikel 1 van dit protocol genoemde programma's van de Unie worden gefinancierd, van alle acties die nodig zijn om de financiële belangen van de Unie te beschermen, en van alle financiële verplichtingen tussen de overeenkomstsluitende partijen die voortvloeien uit de uitvoering van dit protocol.

BIJLAGE I

Lijst van de gelijkwaardige programma's, projecten, acties en activiteiten van Zwitserland, of onderdelen daarvan

De programma's, projecten, acties of activiteiten van Zwitserland, of onderdelen daarvan, in de volgende niet-uitputtende lijst worden als gelijkwaardig aan ITER beschouwd:

[…]

PROTOCOL III

DEELNAME AAN HET EU4HEALTH-PROGRAMMA

ARTIKEL 1

Reikwijdte van de associatie

1. Zwitserland neemt als geassocieerd land deel aan en draagt bij tot specifieke onderdelen van het EU4Health-programma dat is vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/522 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid ("EU4Health-programma") voor de periode 2021-2027, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 282/2014[1], in de meest recente versie daarvan.

2. De specifieke onderdelen van het EU4Health-programma waaraan Zwitserland deelneemt en bijdraagt, hebben betrekking op crisisparaatheid, zoals bedoeld in de gezondheidsovereenkomst.

ARTIKEL 2

Duur van de deelname van Zwitserland

1. Zwitserland neemt deel aan het EU4Health-programma vanaf 1 januari van het jaar na de inwerkingtreding van de gezondheidsovereenkomst, voor de resterende duur van het EU4Health-programma of tot het einde van het MFK 2021-2027, indien dat korter is.

[1] PB EU L 107 van 26.3.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj.

2. Zwitserland of Zwitserse entiteiten komen in aanmerking onder de voorwaarden van artikel 4 van deze overeenkomst met betrekking tot de toekenningsprocedures van de Unie, waarmee de in het EU4Health-programma bedoelde vastleggingen in de begroting van de programma's en activiteiten of onderdelen daarvan worden uitgevoerd binnen de in lid 1 van dit artikel vastgestelde termijnen. Zwitserland of Zwitserse entiteiten komen vóór de start van de deelname aan het EU4Health-programma overeenkomstig lid 1 niet in aanmerking voor financiering door de Unie in het kader van toekenningsprocedures van de Unie voor de uitvoering van vastleggingen in de begroting voor de jaren van het MFK 2021-2027, onverminderd de toepasselijke subsidiabiliteitsregels voor entiteiten van niet-geassocieerde landen die zijn vastgesteld in de basishandeling of andere regels met betrekking tot de uitvoering van het desbetreffende programma of de desbetreffende activiteit van de Unie.

ARTIKEL 3

Specifieke voorwaarden voor deelname aan het EU4Health-programma

1. Zwitserland neemt deel aan het EU4Health-programma overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in deze overeenkomst en in de in artikel 1 van dit protocol bedoelde rechtshandeling, alsmede in alle andere regels met betrekking tot de uitvoering van het EU4Health-programma, in de meest recente versie daarvan.

2. Tenzij anders bepaald in de in lid 1 van dit artikel bedoelde voorwaarden, kunnen in Zwitserland gevestigde juridische entiteiten deelnemen aan acties van het EU4Health-programma onder voorwaarden die gelijkwaardig zijn aan die welke van toepassing zijn op in de Unie gevestigde juridische entiteiten, met inbegrip van de naleving van beperkende maatregelen van de Unie.

3. Voor de procedures in verband met verzoeken, contracten en verslagen, alsook voor andere administratieve aspecten van het EU4Health-programma wordt het Engels gebruikt.

ARTIKEL 4

Financiële voorwaarden

Artikel 8 van deze overeenkomst is niet van toepassing op dit protocol.

ARTIKEL 5

Slotbepalingen

Dit protocol blijft van kracht zolang dat nodig is voor de afronding van alle projecten, acties, activiteiten of onderdelen daarvan, die vanuit de in artikel 1 van dit protocol genoemde programma's van de Unie worden gefinancierd, van alle acties die nodig zijn om de financiële belangen van de Unie te beschermen, en van alle financiële verplichtingen tussen de overeenkomstsluitende partijen die voortvloeien uit de uitvoering van dit protocol.